

Kahan

PŘÍBRAM

10 | KAŽDÝ TOUŽÍ NĚKAM PATŘIT

Rozhovor s vedoucí NDC
Michaelou Nesvačilovou

13 | BEZPEČNÁ PŘÍBRAM

Kriminalita meziročně
poklesla, oproti roku 2007 je
nižší o 67 %

30 | GRANIT ZŮSTANE MĚSTU

Horskou chatu budou
provozovat SZM

Chytré město, chytrá Příbram

HOTOVOST ZA VAŠI NEMOVITOST DO 7 DNŮ

Volejte 800 130 130

www.solider.cz

SOLIDER
DĚLÁME SOLIDNÍ OBCHOD

Nechte vše,
jak je.

O vše se
postaráme.

Reality Pintner
založeno 20. 2. 1990

stále

OTEVŘENO PO-PÁ

lockdown ani COVID-19 nás nezastavil

9.00–16.30

doporučujeme se předem do realitní kanceláře objednat

Dlouhá 90, Příbram III

(vchod do dvora, druhý dům pod Svatohorskými schody)

tel. 318 630 850

602 607 982

www.realitypribram.cz

Výzkumný a vývojový ústav dřevařský, Praha, s. p.,

hledá

Laboranta/ku

**v oboru zkoušení
výrobků dřevařského průmyslu**

Místo výkonu práce: Březnice (Příbramsko)

Kontakt: miltnerova@vud.cz, www.drevarskyustav.cz

ZVIDITELNĚTE SE S KAHANEM

15 900 výtisků do všech domácností v Příbrami.

Tato plocha jen za 1 250 Kč vč. DPH

Podrobnější informace na:
kahan.pribram.eu

Uzávěrka inzerce:

Vždy první den v předchozím měsíci

OBSAH ČÍSLA

8 PORTÁL OBČANA: BRÁNA DO SVĚTA
ELEKTRONICKÝCH SLUŽEB STÁTU I PŘÍBRAMI

10 KAŽDÝ TOUŽÍ NĚKAM PATŘIT.
I LIDÉ BEZ STŘECHY NAD HLAVOU

12 NOVÝ STŘEDOČESKÝ WEB INFORMUJE
A VYVRACÍ MÝTY O VAKCINACI

13 KRIMINALITA NA PŘÍBRAMSKU
MEZIROČNĚ POKLESLA

24 FREIBERG: MĚSTO STŘÍBRA,
HORA SVOBODY

30 CHATA GRANIT ZŮSTÁVÁ
V MAJETKU MĚSTA

OD CHYTRÉHO TELEFONU KE SMART CITY

Žijeme v době, kdy všechno kolem nás začíná být „smart“, tedy něco jako chytré. Smart jsou telefony, hodinky, televize, dokonce i větší domácí spotřebiče přestaly být hloupými škatulemi a okouzlují nás svými chytrými funkcemi. Snažit se někoho urazit tím, že přirovnáme jeho inteligenci k automatické pračce, se může nyní jaksí minout účinkem.

Chytrá začínají být i města. Ne, že by doposud byla hloupá a najednou zázračně zmoudřela, ale získávají další a další funkcionality, možnosti a umožňují svým obyvatelům využívat postupy, které bychom ještě před pár lety spíše označili za sci-fi.

V některých městech pochopili „smart“ řešení i tak, že k lavičkám přišroubovali nabíječku na telefon a zřídili obecní wifi. Z toho jsou pak pochopitelně nejvíc nadšení náctiletí výrostci, kteří pak zcela bez omezení mohou občastňovat kolemjdoucí kvalitním streamem soudobé hudební produkce. To ale není smart městské řešení v pravém slova smyslu.

Základním konceptem chytrého města je využití digitální, informační a komunikační technologie pro zvýšení kvality života obyvatel. Jde třeba o energetický, ekologický či ekonomický management, o sběr agregovaných dat a jejich využití pro optimalizaci a zefektivnění běžných procesů. Jde také o zjednodušení komunikace občanů s městem. Příbram zejména v té poslední oblasti nezahálí. Ostatně, o různých smart řešeních přímo pro naše město se dočtete na stránkách tohoto čísla Kahanu.

Rozvoj v oblasti chytrých technologií letí kupředu přímo kosmickou rychlostí. Mám někdy obavu, abychom my, běžní lidé, tomu tempu stačili, a také aby byl všechn ten vývoj jen pro naše dobro. Nejen oheň, ale i smart technologie umí být dobrým sluhou, ale špatným pánem.

Věřím, že myšlenka smart města bude tím prvním případem. Tedy že bude všem ku prospěchu a zásadně přispěje ke stavu, kdy se občanům bude žít lépe, firmy budou udržitelně prosperovat a instituce efektivně a předvídatelně fungovat.

Jan Konvalinka
starosta města Příbram

„Kolíkování“ obchvatu	4
Podpora v bydlení v Příbrami	5
Chytré město, chytrá Příbram	6
Na jaře začne výstavba kanalizace v Lazci	9
Na radnici došly desítky návrhů pro Cenu města Příbrami	14
Pamětní deska zůstane na stejném domě, upraven bude nápis	16
Kraj chystá sloučení příbramských gymnázií	18
Když ubýval personál, nabídla nám pomoc jiná škola	19
Nevyučujeme pro minulost, ale pro budoucnost	20
Zapomenutá historie dramatického odboru Karel Havlíček Borovský	22
Černý den odboje vedeného Aloisem Laubem	26
Jindřichova skála: Mrazový srub v Brdech	27
Dozorci se na nás mračí, musíme mu něco dát	28
6 R pro zvládnutí koronavirové krize	32

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází měsíčně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 15 900 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor kancelář města, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor kancelář města, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Martin Buršík, Zorka Brožíková, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment, Václav Bešťák. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na www.pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyuradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 23. února do 1. března 2021. Foto na titulní straně: Shutterstock.

Vyjádřete se k sociálním službám

Do 8. března letošního roku je možné vyjádřit svůj pohled v dotazníkovém šetření, které má pomoci zmapovat podmínky v oblasti sociálních služeb. Výstupy z tohoto šetření budou sloužit jako podklady při tvorbě takzvaného Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb a podle autorů výsledky pomohou k lepšímu nastavení sociálních služeb v ORP Příbram. Anketu najdete na webu města pribram.eu nebo pod přímým odkazem 1url.cz/qz8Xj.

Zastupitelstvo má nového člena

Na jednání zastupitelstva města, které se konalo 18. ledna, došlo ke změně ve složení zastupitelstva. Na pozici zastupitelky rezignovala Monika Ciklerová, která byla zvolena za TOP 09. Novým zastupitelem za stejnou politickou stranu se stal Jan Schneider (na snímku vpravo se starostou města Janem Konvalinkou). Na únorovém zasedání pak byl zvolen nový předseda finančního výboru. Stal se jím radní Jiří Holý za ANO. Na této pozici střídá Marka Školoudu (TOP 09), který na post rezignoval koncem loňského roku.

Městský úřad v číslech za rok 2020

6 263 vydaných občanských průkazů
1 647 vydaných cestovních dokladů
152 uskutečněných svatebních obřadů

11 817 vydaných řidičských průkazů
10 212 provedených změn vlastníka vozidla
1 340 provedených zkoušek uchazečů o řidičský průkaz
31 vydaných registračních značek na přání

364 vydaných územních rozhodnutí a souhlasů s umístěním stavby
26 vydaných stavebních povolení
92 vydaných společných územních rozhodnutí a stavebních povolení
634 vydaných stavebních povolení na stavby vodních děl
33 vydaných stavebních povolení na dopravní stavby

134 vydaných závazných stanovisek památkové péče

9 461 projednaných přestupků v dopravě
1 227 projednaných přestupků na úseku veřejného pořádku, občanského soužití a ve věcech majetkových
181 projednaných přestupků v oblasti životního prostředí

526 vydaných rybářských lístků
184 vydaných loveckých lístků

363 nově registrovaných podnikatelských subjektů
47 povolených dopravních uzavírek
75 realizovaných výběrových řízení na veřejné zakázky

SBĚR ODPADU V PŘÍBRAMI

	komunální odpad	plast	nápojový karton	papír	sklo – bílé	sklo – barevné	kov
1. čtvrtletí	1695,03	99,841	3,883	132,983	49,77	63,200	3,48
2. čtvrtletí	1780,27	125,512	3,368	136,024	44,77	51,500	4,38
3. čtvrtletí	1785,78	117,908	2,993	120,615	38,77	38,044	4,40
4. čtvrtletí	2022,70	128,894	3,345	160,490	51,47	48,140	4,74
celkem	7283,78	472,155	13,589	550,112	184,78	200,884	17,00

Pozn.: údaje jsou v tunách

Poplatky do konce března

Do konce března letošního roku je třeba zaplatit takzvané poplatky za popelnice a psa.

Poplatky je možné uhradit takto:

1. bezhotovostní platbou na účet města Příbram:
 - a) místní poplatek za komunální odpad - číslo účtu 1783-521689309/0800;
 - b) místní poplatek ze psů - číslo účtu 60038-521689309/0800; variabilní symbol, který pro občany zůstává stejný jako v minulých letech, je možné získat u pracovníků úřadu na telefonních číslech 318 402 341, 318 402 241 a 318 402 263 nebo na e-mailu popelnice@pribram.eu;
2. prostřednictvím Portálu občana (registrace na portalobcana.pribram.eu);
3. v hotovosti v pokladně Městského úřadu Příbram, Gen. R. Tesaříka 19, Příbram I;
4. složenkou na účet města Příbram (s příslušným variabilním symbolem).

Vzhledem k protipandemickým opatřením je preferována bezhotovostní platba. V době vydání tohoto Kahanu byly úřední hodiny v pokladně v pondělí a středu od 8.00 do 17.00. Sledujte web pribram.eu. S úhradou poplatku není třeba vyčkávat do doby doručení složenky s předepsanou platbou. Město složenky tiskne a doručuje v druhé polovině března, a to pouze občanům, kteří již dříve poplatky neuhradili. Včasnou úhradou lze přispět ke snížení nákladů na tisk a distribuci složenek.

„Kolíkování“ obchvatu

V posledních týdnech probíhá v trase druhé části takzvaného Jihovýchodního obchvatu města Příbram geotechnický průzkum, který souvisí mj. s plány na výkup pozemků. V celé délce druhé části obchvatu byly umístěny barevné dřevěné kolíky, které signalizují takzvaný trvalý zábor. Druhá část obchvatu má z loňska územní rozhodnutí, které určuje horizontální i vertikální umístění stavby v terénu. Tato část obchvatu povede od Ornova mlýnu u zahrádkářské kolonie Brod k Bohutínu v blízkosti kostela. Na úsek má navázat výstavba od Brodu na Novou Hospodu a dále s napojením na ulici Evropská, resp. přivaděč k dálnici D4. Zadavatelem stavby je Ředitelství silnic a dálnic ČR. Platný harmonogram počítá s tím, že by v tomto roce mohlo být k dispozici stavební povolení. Výběrové řízení na zhotovitele by bylo vypsáno na příští rok, kdy by také mohly začít stavební práce.

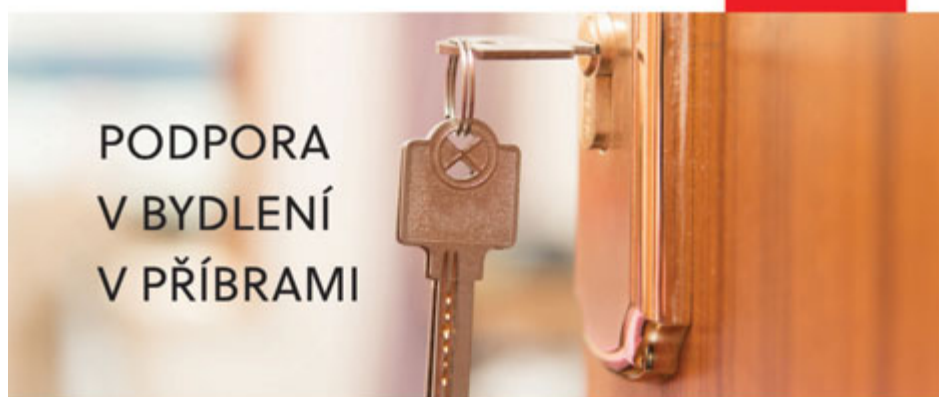
Středočeská doprava zřejmě podraží

Propad tržeb v hromadné dopravě ve Středočeském kraji za loňský rok přesáhne půl miliardy korun. Hlavní důvod spočívá ve snížení počtu cestujících způsobeném protipandemickými opatřeními o zhruba jednu třetinu. Informoval o tom Středočeský kraj, který se rozhodl pro stabilizační opatření. Pokud se na nich dohodne s hlavním městem Prahou, která má integrovanou veřejnou dopravu, lze podle kraje na začátku července 2021 očekávat zvýšení cen jízdného. Dalším krokem má být omezení frekvence spojů veřejné dopravy o přibližně 10 procent (od 7. března 2021) do konce příštího roku. Třetím krokem je úprava technických standardů PID, které budou spočívat v prodloužení tolerovaného stáří autobusů tak, aby dopravci nebyli nuceni v letošním a příštím roce pořizovat nová vozidla nad rámec nutné obnovy. Tyto kroky by měly přinést úsporu ve výši 335-385 milionů korun, která půjde právě na sanaci ztrát dopravců. Krajský radní pro mobilitu Petr Borecký vysvětlil: „V současné době činí ztráty dopravců 10-13 milionů korun týdně, a rozhodně nemůžeme očekávat, že se situace v dohledné době zlepší. Pokud by se trend nezměnil, mohla by v souhrnu za roky 2020 a 2021 kumulovaná ztráta dopravců ve Středočeském kraji přesáhnout částku jedné miliardy korun. To řadu dopravních společností tlačí přes hranici přežití a kraj chce z výnosů stabilizace především sanovat jejich ztráty. V neposlední řadě se jedná o pomoc rozpočtům středočeských měst a obcí.“

inzerce

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

PODPORA
V BYDLENÍ
V PŘÍBRAMI

Projekt „Podpora soc. vyloučených a soc. vyloučením ohrožených obyvatel města Příbram při získávání a udržení si bydlení“, registrační číslo: CZ.03.2.60/0.0/0.0/16_052/0015548, který je spolufinancován z Evropského sociálního fondu, řeší podporu obyvatel Příbrami v jejich snaze získat a udržet si dostupné bydlení.

PRO KOHO JE URČEN:

- Osoby bez přístřeší
- Obyvatele Příbrami žijící v komerčních či městských ubytovnách
- Osoby z azylových domů
- Osoby zadlužené a předlužené
- Osoby vracející se z VTOS a jejich partnery
- Rodiny s dětmi, matky samoživitelky nacházející se v tíživé životní situaci

Bližší informace poskytnete kancelář Dostupného bydlení č. 1, OSVZ MěÚ Příbram, nám. T. G. Masaryka 107, Příbram I.

KONTAKT:

E-mail: lada.kolarova@prijram.eu
Tel.: 318 402 350
Mobil: 778 882 153

Pro případné osobní konzultace a poradenství je vhodné si sjednat schůzku předem.

Nezaměstnanost i počet volných míst mírně vzrostly

K 31. lednu 2021 evidoval příbramský úřad práce celkem 3856 uchazečů o zaměstnání, což je o 278 více než ke konci předchozího měsíce. Ve srovnání se stejným obdobím roku 2020 se počet uchazečů zvýšil o 889 osob. Ke konci ledna podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v okrese Příbram činil 5,1 %. Ve Středočeském kraji byla nezaměstnanost 3,7 % a v České republice 4,3 %. Ke konci prvního letošního měsíce regionální úřad práce evidoval 3810 volných pracovních míst. Je to o 86 volných pracovních míst více než v prosinci 2020 a o 259 míst více než v lednu 2020. Na jedno volné pracovní místo v současné době připadá v průměru jeden uchazeč.

Nižší nájemné

Podnikatelská činnost je u řady podnikatelů a živnostníků s ohledem na mimořádná opatření dlouhodobě pozastavena. Příbram schválila 30% snížení nájemného u dotčených podnikatelů s provozovny v městských prostorách. „Na jednání rady města jsme schválili uzavření dodatků nájemních smluv u podnikatelů, kteří jsou dotčeni zákazem provozu. Věříme, že třicetiprocentní snížení nájemného na půl roku alespoň zmírní často katastrofické dopady na finanční situaci podnikatelů,“ vysvětlil 1. místostarosta Martin Buršík. Nájemci, jichž se tato úprava týká, jsou vyzváni k podpisu dodatku smluv, kterým se snižuje nájemné o 30% za období říjen 2020 až březen 2021.

Nepište do šuplíku, ale soutěžte

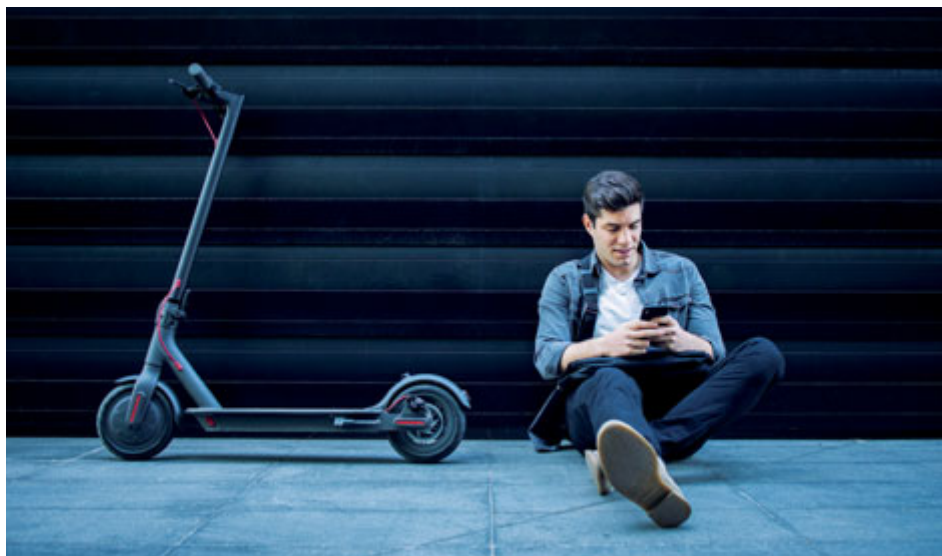
Knihovna Jana Drdy vyhláší 25. ročník literární soutěže Příbram Hanuše Jelínka 2021. Svá díla mohou posílat všichni milovníci literatury bez rozdílu věku. Přihlašovat svá díla na libovolné téma lze ve čtyřech věkových kategoriích: 12-15 let, 16-19 let, 20-23 let, 24 a více. Téma je libovolné a posílat lze poezii (maximálně tři básně) nebo prózu (text v rozsahu maximálně do šesti stran). Pořadatel soutěže, Knihovna Jana Drdy, přijímá pouze původní, dosud nepublikované práce, a to v elektronické podobě. Soutěžní díla společně s přihláškou posílejte na e-mail jelinek@kjd.pb.cz, uzávěrka soutěže bude 30. dubna 2021. Po vyhodnocení odbornou porotou budou nejlepší práce oceněny a vznikne z nich almanach. Slavnostní vyhlášení výsledků soutěže by se mělo uskutečnit v říjnu při akci Týden knihoven.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

Chytré město, chytrá Příbram

V kapse kalhot nebo kabelce nosíme smart phone, chytré telefony. Chytrá chtějí být také města, u nichž hovoříme o konceptu smart city. Jde o sídla, jejichž chod a řízení je z velké části podpořeno daty a pokročilými počítačovými algoritmy.

Myšlenka chytrých měst akcentuje mj. pohodlnější život jejich obyvatel.

Foto: Freepik

Pod pojmem smart city si lze představit ledacos. Jednoduše můžeme říci, že čím více je město smart (chytré, inteligentní, digitálně propojené), tím více dat produkuje, analyzuje a zpětně využívá pro svůj chod, řízení a optimalizaci nejrůznějších činností a služeb. Data vznikají většinou díky množství senzorů, které se po městě vyskytují. Mohou se získávat například z dopravy (o průjezdu vozů ulic), z technické infrastruktury (kotle či rozvodny elektrické energie v městských budovách) anebo z mobilních zařízení uživatelů.

NAJÍT VZOREC

Tato data se zpracovávají buď v místě jejich vzniku (tzv. edge computing) a/nebo putují pomocí drátů nebo bezdrátových sítí do počítačových center (případně do cloudových úložišť). Obrovské množství dat (proto se jim také říká big data, velká data) následně „schroustá“ počítač. Pokročilé algoritmy, systémy strojového učení nebo rovnou umělá inteligence se snaží

Technologické vlivy působící na rozvoj města Příbram

Technologický faktor

Průmysl 4.0: intenzivně řešené téma Průmysl 4.0 je diskutováno nejen z pozice Evropské unie, ale také díky iniciativě ČR. Vyvíjející se svět klade stále větší důraz na produktivitu práce, díky zavádění robotizace, digitalizace a virtualizace. Pracovní trh je postupně transformován a na lidský kapitál je kladen stále větší důraz především v oblasti rozšiřování si znalostí napříč obory. Do budoucna bude nutná změna přístupu k práci, neboť dojde k zániku určitých pracovních pozic díky kyberneticko-fyzikálním systémům, které budou vykonávat opakovanou a namáhavou práci. Namísto toho budou vznikat nové pracovní profese, využívající emoční, kreativní a mezioborový způsob práce, který bude umožňovat vyvíjení nových řešení.

Digitalizace: v současné době je za velmi podstatný faktor moderní společnosti považováno využívání digitálních technologií. Tento trend je významný pro ekonomické trhy, které budou i v budoucnu významnou částí společnosti.

Chytrá řešení: moderní inovativní procesy a vývoj dnešní společnosti je ovlivňován pokročilými informačními systémy, které zasahují do všech oblastí našeho hospodářského výrobního systému. Průmysl 4.0 ovlivňuje výrobní sektor, energetický sektor se zaměřuje na smart grids, dopravu a mobilitu, které jsou ovlivňovány chytrými inteligentními dopravními systémy.

Big a open data: díky zavádění systémů a využívání chytrých technologií dochází k větší produkci dat. Chytré technologie mohou produkovat data, která mohou být otevřená. Tedy taková data, která jsou dostupná online a mohou mít formu grafického formátu, geodatového nebo textového dokumentu. Data musí být strukturovaná, standardizovaná, strojově čitelná a přístupná všem uživatelům.

Vliv na rozvoj Příbrami

Budoucnost Průmyslu 4.0 je založená na inteligentních systémech, které budují lokální samostatnost a decentralizaci, vzájemnou interoperabilitu ke komunikaci napříč systémy. Také umožňují schopnost pracovat a získávat informace v reálném čase a orientovat se na službu (výrobek jako služba), zapojovat umělou inteligenci a pracovat s velkými daty.

V prostředí místní samosprávy města Příbram je důležitý faktor digitalizace veřejných služeb a řízení úřadu (konec papírů a osobních návštěv). Rychlost odbavení klienta a vyřízení požadavku, provázanost IT systémů atp.

Na veřejný sektor je vyvíjen tlak v podobě eGovernmentu a zdravotní a sociální péče je reprezentována eHealth službami. Obdobně je takto nahlíženo i z pohledu měst a regionů, které obsahují i další oblasti, a zaváděním chytrých řešení mají dopad do různých oblastí společenského života. Přejít od centrálního k decentrálnímu principu řízení umožňuje přitáhnout pracovní sílu do menších měst díky bližšímu kontaktu s technologiemi. Na decentralizaci pak rostou požadavky v podobě informačního a datového propojení, které podporuje vznik datových center.

Díky otevírání a publikování dat lze přispět k tvorbě lepších služeb, zvýšení ekonomického potenciálu, ke zvýšení transparentnosti a efektivnější správě a řízení. Big data jsou generována díky takzvanému internetu věcí především prostřednictvím senzorických a chytrých zařízení produkujícím velké množství dat. Ta jsou ukládána v datových skladech a jsou nad nimi vytvářeny analýzy prostřednictvím definovaných algoritmů.

z dat získat informace (či snad i myšlenky). Často lze použít statistické metody, aby se v záplavě dat dal najít nějaký zajímavý moment. Tímto způsobem například zjistíme, že ve spotřebě energie všech městských budov existuje „chybný vzorec“, po jehož odstranění (příkladně jiném sepnutí kotle nebo rozsvícení světel) ušetříme deset či dvacet procent energie. Podobně lze postupovat v oblastech řízení inteligentního dopravního značení, provozu městské hromadné dopravy, používání veřejného osvětlení, nastavení, vyřízení a škálovatelnosti počítačových sítí atd. Navíc všechny tyto systémy lze propojovat dohromady - tedy systém řízení autobusové dopravy je propojený se systémem ovládání světelné signalizace.

Ukazuje se, že takových možností je vlastně velké množství, protože v současnosti je kdejaké zařízení opatřeno čipem nebo senzorem s přístupem do určité sítě, nejlépe pak internetu. A to ještě nejsme tak daleko, že by po Příbrami běžně jezdila autonomní osobní vozidla, autobusy nebo dodávky, které by dokázaly komunikovat nejen se silniční infrastrukturou, ale také mezi sebou navzájem, anebo s mobilními zařízeními uživatelů. Tedy nás všech.

Příkladem jednoho z elementů chytrých měst je takzvané chytré měření (ostatně energetický management představuje stěžejní oblast, které

Příbram nedávno objednala vodoměry pro smart metering.

se věnuje také stálá komise rady města pro smart city). Příbram nedávno odsouhlasila dodávku fakturačních vodoměrů za 4,5 milionu korun. Budou vyměněny v městských budovách a bytech a umožní mimo jiné dálkový odpočet spotřeby. Nejde však o jedinou funkci, kterou takové zařízení pro smart metering poskytuje. Spotřebu lze sledovat na dálku pomocí aplikace v mobilním telefonu nebo tabletu. V rámci rodiny to bývá užitečné třeba v bytě osaměle žijícího seniora. Desítky hodin nerealizovaná spotřeba vody může signalizovat potenciální nebezpečí.

BUDOUCNOST ZA ROHEM?

Málokdo dnes dokáže odhadnout, nakolik je budoucnost plně integrovaných a digitálně propojených měst blízká, nebo vzdálená. Techno-

logičtí optimisté ji vidí „za rohem“, další tvrdí, že všechno bude trvat ještě podstatně delší dobu. Každopádně na budoucnost a vizi chytrého města se připravuje také Příbram. Nechala si zpracovat dokument, který se nazývá „Chytrá Příbram: zavedení konceptu smart city do strategického řízení města“.

Při zavádění prvků smart city je třeba komunikovat s občany a diskutovat možnosti, jakým směrem se může upřít organizační i technologické úsilí. Výsledkem projektů v rámci smart city má být totiž město, které je mimo jiné komfortnější pro své občany. Dokument, který je zpracován na období až do roku 2030, proto už nyní zahrnuje i názory a připomínky občanů, kteří se k problematice smart city vyjádřili v dotazníkovém šetření na konci roku 2019. Ze strategie budeme čerpat v některých z následujících vydání Kahanu.

Jednou z úvodních a podstatných částí zmiňovaného „manuálu“ je rozbor technologických vlivů, které působí na rozvoj měst. Následující přehled proto přibližuje vývojové trendy a jejich projevy, které lze v Příbrami očekávat.

■ Stanislav D. Břeň

IoT (internet věcí): komunikace předmětů i osob na základě využití technologií s bezdrátovým internetovým připojením, tedy komunikace fyzického předmětu s předmětem ve virtuálním světě. Vznikají výrobní systémy, které mohou být řízeny decentralizovaně.

Díky chytrému zařízení je možné sbírat velká data, která je možné zpracovávat pro různé další oblasti: např. energetika, doprava, zdravotnictví, životní prostředí atd. Do systému je zapojeno mnoho zařízení (spotřebiče, osvětlení, kamerové a senzorické zařízení), která mohou být ovládána dálkově. Principem fungování internetu věci je využívání cloudových uložišť, datových center a platform, strojové učení s podporou umělé inteligence, chytré sklady a inteligentní systémy.

Umělá inteligence: systémy mohou mít schopnost získávat a aplikovat znalosti, mohou také i simulovat určité jednání, chování, ale i rozhodování. Zavádění umělé inteligence umožňuje vykonávání určitých lidských činností a úkolů.

Zavádění umělé inteligence je možné využít především ke snížení chybovosti, zvýšení přesnosti, ulehčení namáhavých / rutinních činností apod. Je vhodné zavádět UI s využitím big data, IoT a řízených procesů generující data.

Bateriové systémy a ukládání energie: k nástrojům, které se snaží řešit klimatické změny z pohledu zavedení opatření a růstu obnovitelných zdrojů, patří i možnost získanou energii skladovat.

Cílem energetického managementu města by mělo být přesouvání energie v čase, které překlenuje období nízké poptávky a období s vysokými odběry. Cílem je také regulování a omezení frekvence či zatížení. Důvodem je omezení výpadků, přetížení přenosových sítí, snaha řízení nákladů nebo snížení plýtvání vyrobené energie.

Elektromobilita: pohyb (vozidel) pomocí elektrické energie nebo provoz dopravních prostředků s elektrickým pohonem. Pod tento pojem patří provoz elektrických aut (elektromobilů), elektrokol, elektrických motocyklů a také hromadných dopravních prostředků, jako jsou elektrické vlaky, tramvaje, metro, trolejbusy, elektrické autobusy, elektrické lodě, elektrická letadla. Částečně pod tento pojem patří i provoz hybridních vozidel, tedy vozidel využívajících více pohonných systémů, pokud alespoň jeden z nich je elektrický.

Elektromobilita by spolu s obnovitelnou energií měla být součástí dopravní infrastruktury města Příbram, jenž pomáhá zmírnit změny klimatu způsobené vlivem člověka, což je nezbytným předpokladem pro trvale udržitelný rozvoj.

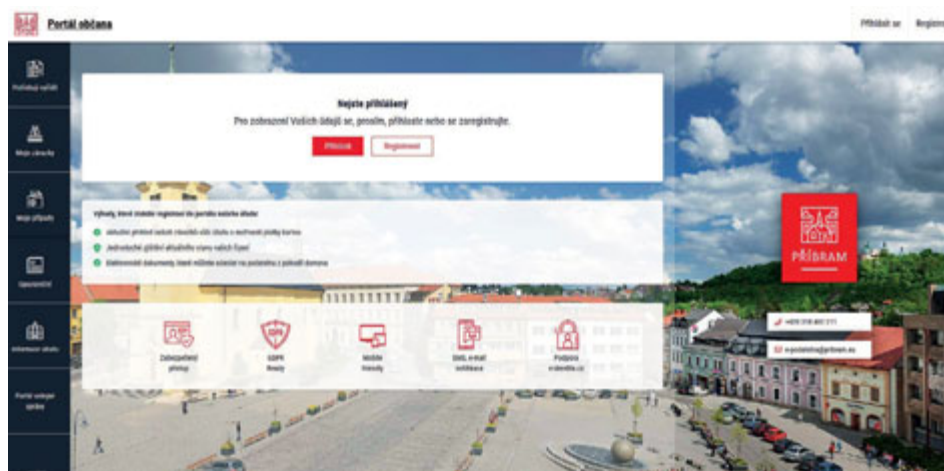
Podpora vědy a výzkumu: cíle, na které se EU chce v letech 2021 až 2027 zaměřovat a kterými chce podporovat rozvoj, bude i ČR definovat jako svoje priority. Aktuálně definované priority EU jsou podporovat rozvoj v oblastech, jako je: výzkum, vývoj, inovace, digitalizace, mládež, kulturní a životní prostředí, podpora hranic a migrace, bezpečnost a okolní svět doplní oblasti týkající se podpory reformu a tvorby unijních rezerv zároveň a zajištění stabilních investic.

Město Příbram má možnost čerpání EU dotací a grantů na rozvoj smart city projektů, řada dobré praxe pro inspiraci. Posílení konkurenceschopnosti města.

zdroj: dokument Chytrá Příbram - zavedení konceptu smart city do strategického řízení města

Portál občana: Brána do světa elektronických služeb státu i Příbrami

Pandemie přinesla do života občanů mnoho zvrátů a novinek. Jednou z nich mohla být potřeba více komunikovat digitálně. A to i v oblastech, které byly dotedávna doménou spíše papírování nebo osobních návštěv ve firmách či na úřadech. Jednu z možností, jak digitálně komunikovat se státem nebo městy, představuje takzvaný Portál občana.

Vstupní stránka do Portálu občana města Příbram.

Repro: Kahan

Nutnost digitalizace veřejné správy vedla ke vzniku řady projektů, které bylo třeba propojit do jednoho místa, aby občan mohl zabezpečeně komunikovat na dálku se všemi orgány veřejné správy. Tuto úlohu brány k jednotlivým elektronickým službám státu plní Portál občana.

NENECHTE SE VYBODOVAT

Představte si, že chcete zjistit stav bodů v registru řidičů. Díky Portálu občana znáte „skóre“ během několika vteřin. Nemusíte nikam chodit, nikde podávat žádost, stačí se jednoduše přihlásit, podívat se na kartu Údaje z registru řidičů, a hned víte, zda máte zítra řídit s ještě větší bezpečností než obvykle.

Pokud potřebujete mít údaj o počtu bodů ve výpisu, lze si o něj přímo z portálu požádat. Podobně také o další dokumenty. Získáte například výpis údajů z registru obyvatel (včetně jejich využití), dále pak výpis údajů o podnikajících osobách, ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů, insolvenčního rejstříku, rejstříku trestů právnických osob nebo živnostenského rejstříku.

Skrze Portál občana je možné jednoduše podat trestní oznámení nebo požádat o potvrzení o studiu. Na portálu si můžete stáhnout také nejruznější formuláře státní správy (České správy sociálního zabezpečení, Finanční správy, Registru živnostenského podnikání apod.), krajů či obcí.

V rámci osobního profilu vidíte vydané doklady, a to včetně jejich platnosti. Můžete si pak nastavit takzvané notifikace coby prevenci toho, že vám vyprší platnost řidičského průkazu. Zadáte svůj e-mail nebo telefon a v patřičný čas dostanete upozornění o blížící se expiraci. Využívat můžete také kalendář, kam si lze vložit všechny důležité údaje, které souvisejí s vašimi

povinnostmi vůči státu. Opět vám mohou chodit připomínky formou esemesek, e-mailů nebo přímo do kalendáře (iCal). Váš profil umožňuje nahrávání a správu nejruznějších dokumentů, úložiště má velikost 500 MB.

PŘIPOJTE DALŠÍ SLUŽBY VČETNĚ PŘÍBRAMSKÉHO PORTÁLU

Užitečná je sekce nazvaná Moje služby. Sem si můžete přidávat autorizované služby z předem definovaného a stále rozšiřovaného výběru. Aktuální je Sčítání lidu, domů a bytů 2021. Díky tomu se „můžete sečíst“ online prostřednictvím počítače, mobilu nebo tabletu. Není třeba spojení se sčítacím komisařem ani návštěva kontaktního místa.

Další z nabízených služeb je Portál občana města Příbram. Jedná se o obdobu toho celostátního, ale zahrnuje agendy, které řešíte přímo v Příbrami. Zaplatíte zde například poplatek za svoz komunálního odpadu nebo za psa. Pokud komunikujete s úřadem spíše elektronicky,

Jak se přihlásit?

- Datové schránky
- Mobilní klíč eGovernmentu
- eObčanka
- NIA ID (přihlášení na portálu tzv. národního bodu)
- IIG - International ID Gateway (pro další občany EU)
- První certifikační autorita (čipové karty Starcos)
- mojeID
- ČSOB (bankovní identita)
- Česká spořitelna (bankovní identita)
- Komerční banka (bankovní identita)

najdete zde také přehled všech svých případů. Narazíte také na sekci s dalšími informacemi o zdejším úřadu nebo přehled závazků vůči městu a jejich plnění. Z městského portálu se také jedním proklikem dostanete na ten celostátní a naopak.

PŘIHLÁSIT SE JAKO DO BANKY

Celostátní Portál občana najdete na internetové adrese obcan.portal.gov.cz, příbramský portál funguje na doméně portalobcana.pribram.eu. Přihlásíte se několika způsoby. Zásadní novinkou posledních týdnů představuje zpřístupnění vlivem takzvané bankovní identity. Už nyní portál nabízí přístup s dvoufaktorovým ověřením, pokud jste klienty internetového bankovníctví ČSOB, České spořitelny nebo Komer-

Co nového se chystá na Portálu občana?

- kompletní redesign
- implementace online platební brány
- mobilní aplikace
- zobrazení části zdravotní dokumentace
- elektronické podání žádosti o nový řidičský průkaz
- zobrazení údajů z registru silničních vozidel

■ zdroj: Veřejná správa

ční banky (v čase uzávěrky Kahanu probíhal zkušební provoz, řádné přihlášení by mělo být možné již v únoru). V procesu autorizace jsou nyní i další bankovní ústavy.

Od využití bankovní identity si odborníci na eGovernment slibují, že výrazně vzroste zájem občanů o vyřizování úředních záležitostí elektronicky. Přístup do své banky pomocí elektronického bankovníctví mají totiž miliony Čechů. Pro přístup do Portálu občana - celostátního i příbramského - pak už nebude potřeba nic jiného než chuť komunikovat se státem elektronicky.

Pokud potřebuje více informací, stáhněte si příručku. K dispozici je přímo ve vašem profilu na Portálu občana nebo také pod zkratkou url.cz/Gz8xs.

■ Stanislav D. Břeň

SZM chystají novinky nejen na Nováku

Na letošek mají Sportovní zařízení města Příbram naplánované velké věci a spoustu novinek, a to hlavně v areálu Nový rybník. Chystají se například skříňky na uložení bot pro bruslaře.

Na Novém rybníku se konají také letní příměstské tábory SZM.

Foto: red

Z letošních chystaných novinek SZM stojí za zmínku například skříňky na uložení bot pro inline dráhu, rekonstrukce sezení v letním kině nebo úprava hlavního vchodu do areálu. Vznikají také nová propagační videa a další mate-

riály. „Na Nováku chystáme letos ještě jednu zbrusu novou službu, kterou prozatím ponecháme jako překvapení, ale mohu prozradit, že to bude opravdu žhavá novinka,“ řekl ředitel SZM Jan Slaba k plánovaným investicím v areálu Nový rybník.

Na bazéně jsou v plánu dílčí opravy zařízení a zázemí, na zimním stadionu se již nyní pracuje na opravě kotelny a vodního hospodářství. Vylepšení se dočká také sociální zařízení na malé hale.

V organizaci a následné realizaci kulturních a sportovních akcí budou hrát velkou roli aktuální protiepidemická opatření. „První pravidelnou akcí, kterou už nám současná situace znemožnila uspořádat, je jarní tábor. S letními tábory však počítáme, termíny turnusů, přihlášky a veškeré podklady jsou k dispozici na webu szm.pb.cz,“ informoval Jan Slaba. Dále SZM plánují všechny letní akce, koncerty a festivaly tak jako za standardní situace.

Pokud vše půjde podle plánu, budou se konat hudební večery v bistro, Timbersports závody, animační programy včetně mini diskoték a cvičení s profesionály. Chystají se také nejrůznější programy spojené s olympiádou. Co se pronájmů týče, připravuje se již nyní například koncert Marka Ztraceného a skupin Čechomor, Olympic nebo Traktor.

■ Miroslava Poláková
SZM Příbram

Na jaře začne výstavba kanalizace v Lazci

Občané v Lazci se dočkají nové kanalizace. Projekt vyjde na téměř 70 milionů korun, městu se však podařilo snížit cenu oproti předpokladům.

Díky výběrovému řízení má být kanalizace v Lazci o 20 milionů korun levnější, než byl původní předpoklad.

Foto: Eva Švehlová

Jednou z největších investičních akcí letošního roku je vybudování kanalizace v osadě Lazec. S realizací projektu se začne v jarních měsících.

Přípravy jsou dokončeny, smlouva s dodavatelem stavebních prací je podepsána, takže nic nebrání tomu, aby na jaře byla zahájena samotná výstavba kanalizace. Do výběrového řízení bylo

podáno devět nabídek, přičemž vítěznou firmou se stala společnost FK Bau. Smluvní cena činí 68 781 000 korun včetně DPH, což znamená úsporu o více než 20 milionů Kč oproti předpokládané hodnotě této investice.

„Výsledek zadávacího řízení vnímám velmi pozitivně zejména s ohledem na skutečnost, že na oltář ekonomické výhodnosti nebyla položena kvalita dodavatele stavebních prací. Vybraný dodavatel musel v zadávacím řízení prokázat nejen zkušenosti s liniovými stavbami obdobného rozsahu, ale také certifikaci z hlediska řízení jakosti a ochrany životního prostředí, což považujeme za nezbytné s ohledem na polohu investiční akce v blízkosti CHKO Brdy,“ uvedl k výsledkům výběrového řízení starosta města Jan Konvalinka. Dopravní obslužnost v Lazci má být zajištěna po celou dobu výstavby.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Každý touží někam patřit. I lidé bez střechy nad hlavou

„Lidem bez domova je důležité pomoci, ale zásadně nemůžeme dělat věci za ně,“ říká Michaela Nesvačilová, vedoucí příbramského Nízkoprahového denního centra a Noclehárny. Toto zařízení sídlí na Rynečku a pomáhá především osobám bez přístřeší. „Největší překážkou pro resocializaci je paradoxně závislost na naší službě,“ doplňuje vedoucí centra.

Osobám bez domova v Příbrami pomáhá tým, který tvoří pět kmenových zaměstnanců a dva pracovníci na zkrácený úvazek. Vede jej Michaela Nesvačilová (na snímku uprostřed). Foto (3x): NDC

NÍZKOPRAHOVÉ DENNÍ CENTRUM NEBO NOCLEHÁRNA JSOU URČENY PRO LIDI BEZ DOMOVA. PROČ SE TITO LIDÉ VĚTŠINOU OCITAJÍ NA ULICI?

Lidé bez domova se nejčastěji ocitají v tíživé životní situaci v důsledku ztráty zaměstnání, po rozchodu s partnerem nebo po dosažení zletilosti. Poslední případ se týká například opuštění azylového domu nebo dětského domova. Čím déle je člověk na ulici, tím obtížněji se začleňuje zpět do společnosti, protože dochází ke ztrátě pracovních i sociálních návyků. Každý touží někam patřit a lidé bez domova většinou nemají rodinu nebo s ní nejsou ve styku. Začleňují se proto do bezdomovecké komunity a sdílejí s ní její styl života.

KOLIK KLIENTŮ VYUŽILO BĚHEM PODZIMU A ZIMY SLUŽBY NÍZKOPRAHOVÉHO CENTRA A NOCLEHÁRNY?

V podzimním a zimním období, do 10. února letošního roku, využilo služby nízkoprahového denního centra a noclehárny celkem 66 mužů a 20 žen. Klientům nabízíme zejména zázemí, potraviny, teplé nápoje, možnost hygieny a samozřejmě sociální poradenství.

ČÍM SE PRACOVNÍCI NÍZKOPRAHU A NOCLEHÁRNY ZABÝVAJÍ NA DENNÍ BÁZI?

Nízkoprahové denní centrum je otevřeno od 9.00 do 17.00 a o víkendech do 16.30. Noclehárna je klientům k dispozici od 20.00 do 7.00. Oproti zimě zaznamenáváme v létě úbytek

klientů. V zimním období dbáme na to, aby klienti měli dostatek teplých nápojů a ošacení. Klienty, kteří nechtějí využívat služby noclehárny, ale přicházejí do denního centra, vybavujeme příkrývkami a spacími pytlí, získanými z darů veřejnosti. Klientům, kteří spí venku, nabízíme naši terénní pracovníci možnost využít služby nízkoprahu i noclehárny a podávají jim informace o tom, jaké služby poskytujeme.

NAKOLIK PRACOVNÍCI CENTRA NAVAZUJÍ S KLIENTY PŘÁTELŠTĚJŠÍ KONTAKT? NEBO VŠE PROBÍHÁ POUZE PO RYZE FORMÁLNÍ A PROFESIONÁLNÍ ROVINĚ?

Máme případy, že se zaměstnanec a klient znají například ze školy nebo z minulého zaměstnání. V tomto případě ale nemůže být známý zaměstnanec klíčovým pracovníkem klienta. Vždy se snažíme udržet naprosto profesionální rovinu.

Návštěva úřadů je pro naše klienty nepřekonatelnou překážkou.

”

POKUD S KLIENTY PROBÍRÁTE JEJICH ŽIVOTNÍ VYHLÍDKY A PERIPETIE, O ČEM NEJČASTĚJI HOVOŘÍ, CO JE TRÁPÍ NEBO NAOPAK TĚŠÍ?

Velmi rádi hovoří o věcech, které se jim v životě povedly. To pak můžeme na rozhovor navázat při řešení situace a jejich dovednosti jim pomoci obnovit. Nejvíce je trápí samota, komunitu berou jako svoji rodinu, každý zde má své místo. Stalo se nám i to, že klient chtěl zůstat v našem zařízení, kde měl známé, přestože zde byla možnost posunu. Každý klient je individualita, někoho těší, když s ním začne komunikovat rodina, někoho jiného, když sežene práci.

VEDLE OKAMŽITÉ PÉČE V PODOBĚ PŘÍSTŘEŠÍ ZEJMÉNA V ZIMNÍM OBDOBÍ POSKYTUJETE TAKÉ SLUŽBY, KTERÉ MAJÍ LIDI VRÁTIT DO BĚŽNÉHO ŽIVOTA. CO VŠE ŘEŠÍTE?

Prioritně pomáháme najít práci, jelikož od toho se odvíjí další. V závislosti na příjmu pak hledáme dostupné bydlení, ve spolupráci se sociální poradnou řešíme dluhy a usilujeme o obnovení sociálních vztahů a vazeb. S každým

Nízkoprah a noclehárna v kostce

Nízkoprahové denní centrum a Noclehárna jsou ambulantní sociální služby pod Centrem sociálních a zdravotních služeb, které nabízejí lidem bez přístřeší bezpečné zázemí k zajištění základních životních potřeb, jako jsou přenocování, osobní hygiena, poskytnutí stravy, tepla a odpočinku. Zároveň zde naleznou odbornou individuální pomoc a podporu směřující k aktivnímu řešení jejich životní situace a k sociálnímu začleňování. Službu mohou využít osoby bez přístřeší, v krizi nebo lidé, kteří vedou rizikový způsob života nebo jsou tímto způsobem života ohroženi. Služba nízkoprahu se neplatí, klient hradí jen symbolickou cenu za teplý nápoj a stravu. Přenocovat lze za úhradu. Centrum sídlí na Rynečku v areálu někdejší mazutky. Před čtyřmi lety byla část tohoto areálu revitalizována a vznikl kontejnerový objekt s několika místnostmi - noclehárnou, ošetrovnou, hygienickým zařízením, denní místností, kuchyňkou a zázemím pro zaměstnance. Noclehárna se sem tehdy přestěhovala z nevyhovujících prostor v ulici Na Příkopech. Pokud chcete pomoci lidem bez doma, například materiálními dary, využijte následující kontakty - tel.: 326 551 711; e-mail: nizkoprahovocenrum@centrumpribram.cz.

Od března do října 2020 se nám podařilo najít práci deseti lidem, kteří se do nízkoprahu již nevrátili.

”

klientem vypracováváme individuální plán, který jako první obsahuje dlouhodobý cíl. I když se tyto cíle různí, stejně se vždy dopracujeme ke zjištění, že je důležité mít zaměstnání s pravidelným příjmem, aby byl cíl splnitelný.

CO TVOŘÍ NEJVĚTŠÍ PŘEKÁŽKY PRO RESOCIALIZACI? MAJÍ O NI LIDÉ VŮBEC ZÁJEM?

Největší překážkou je závislost na službě. Takový klient pak nedokáže udělat ani malý krok sám, vše si nechává potvrdit od sociálního pracovníka. Proto je velmi důležité klientovi pomoci, ale zásadně nedělat věci za něj. Zájem o resocializaci klesá, když člověk využívá službu dlouho, pak si nedovede představit změnu. Pokud jedinec pochází z rodiny, kde se běžným modelem stalo využívání sociálních služeb, má sice zájem o resocializaci, chtěl by vlastnit pěkné bydlení, ale nemá vytrvalost tohoto cíle dosáhnout. Začít samostatný život a chodit do práce je pro něj velmi těžké, netuší, jak na to, rodina

Exteriér nízkoprahu a denní místnost

ho to nenaučila. Známe ale i případy, kdy se to povedlo, mladý člověk se vymanol z vlivu své rodiny a okolí a začal žít jinak.

JAK VYSOKÁ JE ÚSPĚŠNOST DOSTAT OSOBY BEZ DOMOVA DO BĚŽNÉHO ŽIVOTA, KDY ŽIJÍ MINIMÁLNĚ NA UBYTOVNĚ? JAKÉ JSOU VÝSLEDKY ZA PŘÍBRAM A JAKÝ JE PODÍL CELOREPUBLIKOVĚ?

Statistika je podle mne v tomto případě nepřesná, člověk bez domova jeden den pracuje a bydlí na ubytovně, a druhý den je všechno jinak. Považujeme za velký úspěch, že se nám od března do října loňského roku podařilo najít práci deseti lidem, kteří se do nízkoprahu již nevrátili. Za tímto úspěchem však stojí spousta intenzivní práce.

BĚHEM TEPLEJŠÍCH MĚSÍCŮ ROKU LIDÉ BEZ PŘÍSTŘEŠÍ CHODÍ DO NÍZKOPRAHU A NOCLEHÁRNY PODSTATNĚ MĚNĚ. JAK S NIMI PRACUJETE PŘÍMO V TERÉNU?

V Centru sociálních a zdravotních služeb, pod které nízkoprahové denní centrum a noclehárna patří, máme terénní služby, jejichž pracovníci jsou s lidmi na ulici v pravidelném kontaktu. Pokud se objeví člověk, který se ocitl venku, seznámí ho s možností využít právě naše služby. Tyto pracovníce doprovází klienty na úřady, kde zprostředkovávají kontakt s úředníky a pomáhají při vyplňování formulářů. Spolupráci s terénními službami považujeme za velmi důležitou a doprovodu klientů si velmi cením. Návštěva úřadu je pro ně totiž neprekonatelnou překážkou.

Pokud člověk pochází z rodiny, kde je běžným modelem využívání sociálních služeb, má sice zájem o resocializaci, ale nemá vytrvalost tohoto cíle dosáhnout.

”

NĚKTEŘÍ LIDÉ BEZ DOMOVA SI VELMI POCHVALUJÍ SLUŽBY PŘÍBRAMSKÉHO NÍZKOPRAHU, KTERÝ BYL VYBUDOVÁN PŘED ČTYŘMI LETY. VEVEDE TO K „BEZDOMOVECKÉ TURISTICE“, TEDY ŽE NAPŘÍKLAD NOCLEHÁRNU VYUŽÍVAJÍ I LIDÉ ZE VZDÁLENĚJŠÍCH OBCÍ?

Tyto tendence jsme samozřejmě zaznamenali, nízkoprah je nový a pěkný. Nicméně naše centrum prošlo za dobu svého působení velkými změnami. V sociální práci musí být pracovník flexibilní - jinak pracuje s drogově závislým, jinak se seniorem. Naše klientela je velmi rozmanitá, jsou zde zastoupeny všechny typy klientů. Zkoušeli jsme různé postupy, které by

Michaela Nesvačilová

Vystudovala VOŠ v Březnici a následně VŠ Svaté Alžběty v Příbrami. Vedoucí Nízkoprahového denního centra a Noclehárny, které jsou začleněny do Centra sociálních a zdravotních služeb, je od roku 2019, nejprve zde od roku 2017 pracovala jako sociální pracovníce. Předtím působila ve Farní charitě Příbram jako sociální pracovníce pomáhající rodinám s dětmi.

vedly k resocializaci. Neosvědčil se nám pečující přístup, protože ten jenom vytváří závislost na službě. Prošli jsme si i takzvaným expertním přístupem, který je, zjednodušeně řečeno, založen na tom, že experta na život představuje sociální pracovník, který radí. Klient má však často problém názor sociálního pracovníka přijmout. Nejvíce se nám osvědčil takzvaný partnerský přístup, při kterém respektujeme skutečnost, že odborníkem na svůj život je klient sám. Při individuálním plánování se tedy ptáme, jak by si představoval řešení své situace, a pak mu nastíníme různé možnosti, které vedou k dosažení cíle. A pokud existují rizika, seznámíme ho s nimi. Výběr je jen na něm. Sklientem pracujeme velmi intenzivně, protože čím déle je člověk na ulici, tím obtížněji se vrací zpět. Proto ti, kteří přijeli jen za novým nízkoprahem a odmítají naši pomoc, a tím se vracím k vaší otázce, často cestují dál.

PŘÍSPÍVAJÍ NA PROVOZ NÍZKOPRAHU A NOCLEHÁRNY TAKÉ SAMOTNÍ KLIENTI?

Samí platí 40 korun za noc a 20 korun za vyprání prádla. Také chceme, aby se nějak podíleli na provozu centra, prováděli například úklid v jeho prostorách, hrabali listí nebo zametali. Rovněž se aktivně zapojují do úklidu Příbrami.

NĚKTEŘÍ OBČANÉ TVRDÍ, ŽE LIDEM BEZ PŘÍSTŘEŠÍ BY SE NEMĚLO POMÁHAT, PROTOŽE SI SVOU SITUACI ZAVINILI VĚTŠINOU SAMI. JAK BYSTE REAGOVALA NA TAKOVÝ NÁZOR?

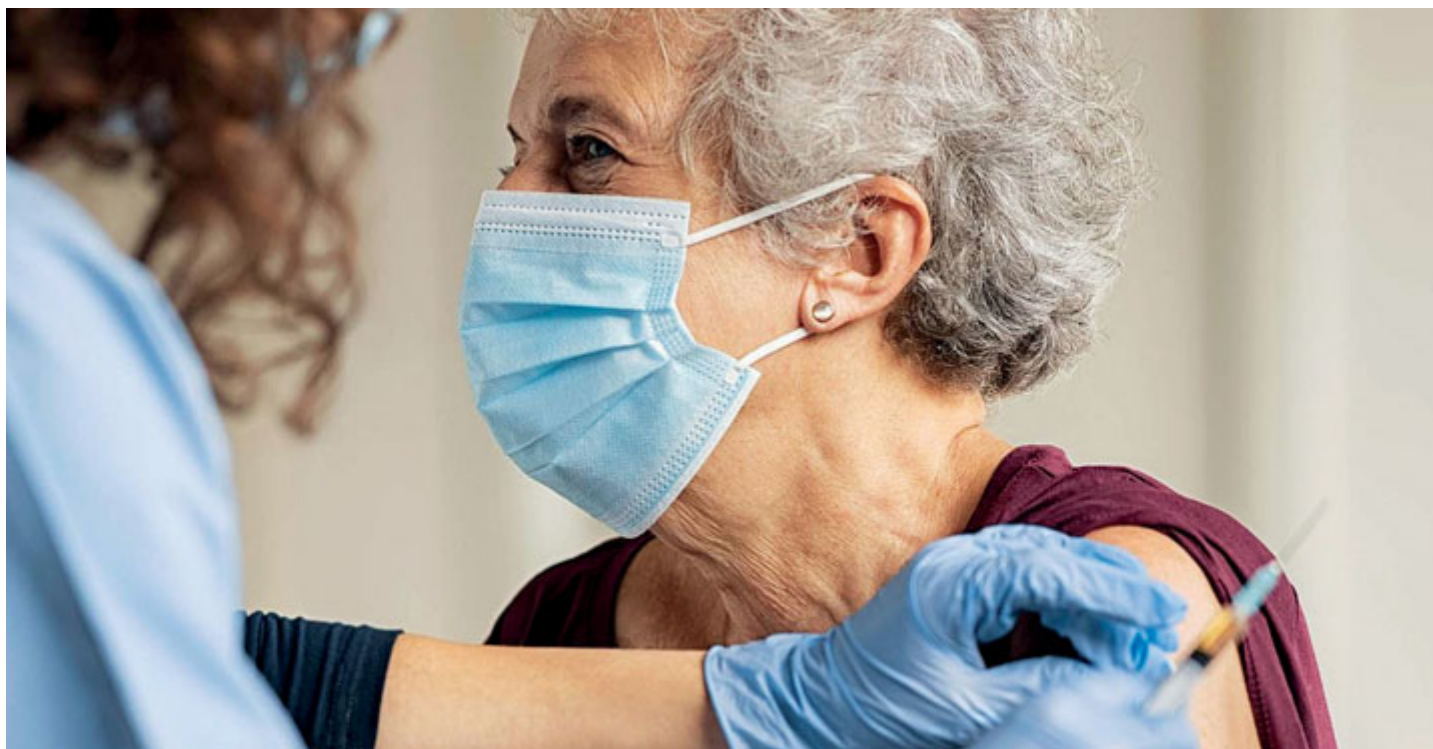
Většina našich klientů prožila dětství v nefunkční rodině, dětském domově či diagnostickém ústavu. Nezískali vzor, jak vypadá život akceptovatelné společnosti. Po dosažení zletilosti a odchodu ze zařízení nebo z rodiny nemají moc možností. Hodně čerstvě zletilých osob končí právě v nízkoprahových zařízeních. Někdo zase udělá v životě chybu, bohužel tak fatální, že skončí na ulici. Vždy bychom měli mít na paměti, že nic není černobílé a že situaci musíme nahlédnout ze všech úhlů, než vyneseme soud. Každý si zaslouží dostat šanci žít běžný život a společnost by v tom měla pomoci. Pokud jedinec svoji situaci aktivně řeší a tuto pomoc nezneužívá, jsem jednoznačně pro to, abychom pomáhali. V nelehké situaci se může ocitnout každý z nás.

■ Stanislav D. Břeň

Nový středočeský web informuje a vyvrací mýty o vakcinaci

Středočeský kraj spustil nový web, který je zaměřený na očkování. Podává základní informace, které se týkají vakcinace proti onemocnění covid-19, a více informuje o procesu registrace k očkování.

V prvních fázích očkování proti novému typu koronaviru se pamatuje především na seniory.

Foto: Shutterstock

Nová stránka Středočeského kraje na adrese ockovani.kr-stredocesky.cz obsahuje informace o podmínkách a očkování v kraji, odpovědi na základní otázky, seznam očkovacích míst i užitečných kontaktů. Zájemci se mohou seznámit také s přehlednými statistikami v oblasti očkování. Kromě celkových počtů očkování jsou k dispozici také údaje za jednotlivá zdravotnická zařízení a očkovací dny.

JAK POSTUPOVAT, KDYŽ...

Stránky rovněž popisují, jak se objednat na očkování. V této sekci jsou zodpovězeny i nejčastější otázky veřejnosti. Například jeden z položených dotazů zní: „Dědeček byl v systému registrován, získal i termín očkování, ale ten byl zrušen. Máme jistotu, že mu přijde zvací SMS? Nebo ho máme registrovat znovu?“ Správci internetových stránek pak poskytli tuto odpověď: „Podle informací z webu Centrálního rezervačního systému není potřeba registrovat seniora znovu. Pokud Vám byl zrušen termín rezervace na očkování, prosíme, vyčkejte na další novou zvací SMS. Váš PIN 2 a registrace zůstávají v platnosti. Současně prosíme o trpělivost při čekání na zvací SMS, počet registrovaných dalece přesahuje počet volných vakcín.“

Webové stránky obsahují také přehled očkovacích a odběrových míst ve Středočeském kraji

včetně kontaktních informací. Prostřednictvím webu se mohou registrovat i zájemci o práci, brigádu nebo dobrovolníci.

PROTI DEZINFORMACÍM

Tvůrci internetových stránek si rovněž kladou za cíl vyvrátit mýty o očkování. „Považujeme za naprosto zásadní vyvrátit mýty a lži, které mohou negativně ovlivnit ochotu občanů se

chránit očkováním. Proto jsme se rozhodli vytvořit seriál videí, který se s pomocí odborníků pokusí vyvrátit ty nejzásadnější,“ vysvětlila středočeská hejtmanka Petra Pecková. Ve videích vystupují například Jan Krejsek, imunolog, přednosta Ústavu klinické imunologie a alergologie LF UK a FN Hradec Králové, Marek Petráš, vakcinolog, přednosta Ústavu epidemiologie a biostatistiky 3. LF UK, nebo Jana Čepová, primářka Ústavu lékařské chemie a klinické biochemie 2. LF UK a FN Motol.

Občané mohou nově využít linky 800 124 111, kterou kraj provozuje ve spolupráci se společností Chytrá péče. Na tomto telefonu asistenti pomohou překonat případné obtíže s registrací. Pro občany Středočeského kraje, kteří potřebují poradit v oblasti očkování, je ve všední dny od 8.00 do 17.00 k dispozici také informační linka 800 710 710. Dotazy lze směřovat i na mailovou adresu covid@kr-s.cz.

Zájemci o další informace, které se týkají očkování nebo odběrů, mohou navštívit také web města Příbram koronavirus.pribram.eu nebo internetové stránky příbramské nemocnice nemocnicepribram.cz.

Nemocnice očkuje seniory 80+

Ve čtvrtek 11. února si pro první dávku vakcíny proti novému typu koronaviru přišli senioři starší 80 let. Zájemce o očkování se musí zaregistrovat v Centrálním rezervačním systému. Registrace probíhá přes webové stránky crs.uzis.cz nebo registrace.mzcr.cz. S registrací mohou pomoci rodinní příslušníci, praktičtí lékaři nebo je možné provést registraci prostřednictvím linky podpory 1221. „Pro naše seniory, kteří si s registrací nedokáží poradit, nabízneme alternativu. Na zelené lince města Příbram 800 555 600 jsou pracovníci připraveni pomoci s registrací. Na toto číslo je možné volat ve všední dny v čase od 8.00 do 15.00,“ uvedl starosta města Jan Konvalinka.

■ Stanislav D. Břeň

Kriminalita na Příbramsku meziročně poklesla

Na Příbramsku bylo vloni spácháno 1637 trestných činů, to je zhruba o osm procent méně než v roce 2019. Objasněna byla přibližně polovina případů.

Policisté meziročně evidují nižší počet trestných činů.

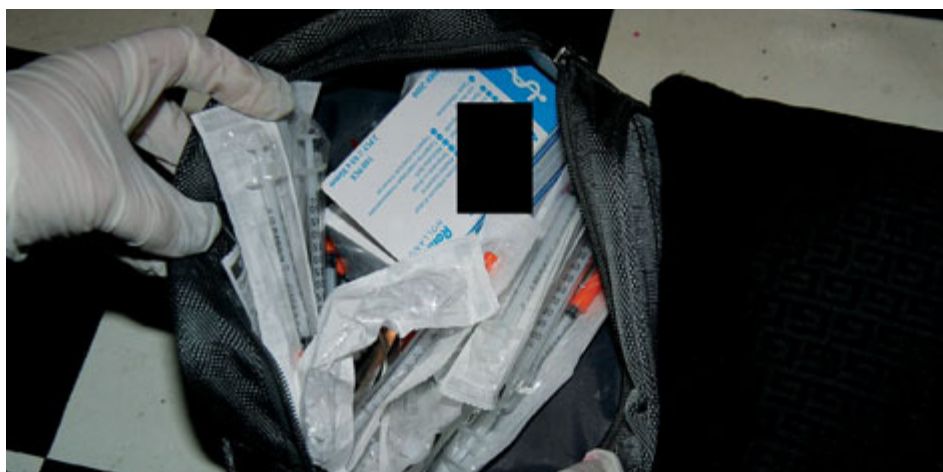
Foto (2x): Policie ČR

Příbramští kriminalisté loni zaznamenali 1637 trestných činů, o rok dříve to bylo 1775 činů. Na kriminalitě se nejvíce (ze 48 %) podílela majetková trestná činnost, meziročně však počet případů poklesl o devět procent. Nejčastější majetkovou trestnou činností je vloupání do ostatních objektů a poté krádeže věcí z vozidel. Třiasedmdesát vykradených aut bylo přímo v Příbrami. Loni také zmizelo 22 automobilů a 31 jízdních kol. Krádeží vloupáním bylo evidováno 289, a to zejména do ostatních objektů (např. garáže, sklepy, hospodářská stavení) 142x, domů 51x, chat 34x a bytů.

TŘÍČTVRTINOVÁ OBJASNĚNOST NÁSILNÉ TRESTNÉ ČINNOSTI

Násilná trestná činnost klesla o tři případy na 105 a objasněnost dosáhla 73 %. Loni došlo k jedné vraždě a k jednomu pokusu vraždy, oba případy byly objasněny. Úmyslné ublížení na

Trestný čin	zjištěno	
	2019	2020
Vraždy	1	2
Násilné činy	108	105
Mrvnostní činy	20	21
Krádeže vloupáním	269	289
Majetkové činy	868	790
Obecná kriminalita	1297	1184
Hospodářské činy	167	125
Celková kriminalita	1775	1637

Zvláštní pozornost je věnována drogové trestné činnosti, která je často spojena s majetkovou kriminalitou.

zdraví bylo spácháno 22x, 29x porušování domovní svobody, 16x nebezpečné vyhrožování. Dále nám bylo oznámeno např. 11x vydírání, 11x týrání osoby žijící ve společném obydlí, 4x loupež.

U mravnostní kriminality došlo k nárůstu o jeden případ na 21 incidentů. Z toho je celkem devět případů pohlavního zneužívání, šest znásilnění a jeden případ šíření pornografie. Objasněno bylo téměř 67 % činů. Počet hospodářských trestných činů klesl o 25 % na 125 případů. Nejčastějšími případy jsou neoprávněné držení platebního prostředku, zkrácení daně, podvody nebo zpronevěra.

Co se týká drogové trestné činnosti, kriminalistům se podařilo odhalit 44 případů trestného činu nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů. Drogové problematice je věnována velká pozornost, protože je úzce spojena s majetkovou trestnou činností.

Častými případy, které policisté museli řešit, byly 141x maření výkonu úředního rozhodnutí, 132x ohrožení pod vlivem návykové látky, 94x zanedbání povinné výživy nebo poškození cizí věci.

RECIDIVISTÉ SPÁCHAJÍ POLOVINU ZLOČINŮ

Recidivisté spáchali více než polovinu objasněných trestných činů. Nejčastěji se dopouštěli krádeží, mařili výkon úředního rozhodnutí, neplatili výživné a jezdili pod vlivem návykových látek. Mladiství ve věku od 15 do 18 let se podíleli na 22 trestných činech.

Během loňska kriminalisté vypátrali 223 osob, např. na 72 osob byl vydán příkaz k zatčení, 21 osob se vyhýbalo výkonu trestu odnětí svobody. Na Příbramsku proběhlo 14 větších pátracích akcí, hledali jsme např. sedm seniorů, tři děti a čtyři pacienti nemocnic.

Oproti roku 2007, který byl z hlediska výskytu trestných činů nejhorší, loni kriminalita poklesla o 67 %. I když došlo k mírnému nárůstu počtu krádeží vloupáním, zvýšila se jejich objasněnost. Ubylo ale vloupání do chat a obchodů. Loni zmizelo více jízdních kol a více osob jezdilo pod vlivem návykových látek.

■ **Monika Schindlová**
Policie ČR Příbram

Bedna oslavila jedenácté narozeniny

Bedna se přehoupla do druhé dekadý své existence. Loňské kulatiny oslavila na prahu rozjždějí se pandemie a celý jedenáctý rok jejího působení na poli sociálních služeb se nesl ve znamení změn a přizpůsobování se novým podmínkám.

Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež Bedna (NZDM) je sociální služba určená dětem a mládeži ve věku 6-20 let, kteří tráví svůj volný čas rizikově, anebo jsou ohroženi sociálním znevýhodněním. Zařízení nabízí svým klientům bezplatný prostor pro trávení volného času, poradenství, podporu v obtížných situacích a možnost doučování. V Příbrami působí od roku 2010 a od ledna roku 2015 začalo poskytovat také terénní službu.

JAK POMÁHAT V PANDEMII

Iv této náročné době dokázali pracovníci Bedny adaptovat svou práci na ztížené podmínky a najít si cestu, jak pomáhat svým klientům, a tím také jejich rodinám a vlastně i široké veřejnosti. Napadlo vás teď, jakým způsobem Bedna ovlivňuje své okolí? Schválně, zkusme si na chvíli představit, jak by to vypadalo, kdyby Bedna neexistovala.

Soustředíme se nejprve na uživatele služby, tedy děti a mladé lidi ze sociálně problematického

prostředí. Bez Bedny by jen těžko zjistili, že existují cizí lidé, které zajímají jejich životy. Neměli by bezpečné místo pro setkávání, neměli by se koho zeptat v případě nejasností, řadu věcí by si nikdy nevyzkoušeli ani nezažili. Třeba přijetí nebo pochvalu. Nebo pocit, že někam patří. Častěji by nevěděli, kterou cestou se vydat, častěji by bloudivi, častěji by ublížili - sobě nebo druhým.

BEZ VÝUKY?

V současné situaci by se nejspíš klienti bez přístupu k počítači půl roku neučili (nebo jen z papírů), přišli by o kontakt se spolužáky a do velké míry i s učiteli. Nezvládali by účast na online hodinách ani učivo samotné. Nebýt Bedny, měli by rodiče klientů daleko více starostí se školou. A dokonce i učitelé by se nejspíš cítili o něco ztracenější. Některé školy by nevyužily možnosti pomoci svým žákům s distanční výukou. Rodiny žijící na ubytovnách jsou díky Bedně lépe informované, a to nejen o současném koronakrizovém dění.

Také by patrně neexistovala pracovní skupina NZDM Středočeského kraje. Ani kombinace terénní formy NZDM a adiktologické služby. Byli to totiž pracovníci z Bedny, kteří jejich vznik iniciovali. A k tomu ještě například mezigenerační setkávání klientů NZDM a domova seniorů. A my, co nespadáme do žádné ze zmíněných kategorií, bychom se bez Bedny dozvíдали podstatně méně o lidech ze sociálně znevýhodněného prostředí. Méně bychom se s nimi potkávali a neměli bychom možnost je podpořit.

Popřejme tedy Bedně mnoho úspěchů do dalších let, neboť tyto úspěchy se dotýkají nejenom jejich pracovníků a klientů, ale i nás ostatních.

■ Kamila Zelená
NZDM Bedna

Na radnici došly desítky návrhů pro Cenu města Příbrami

Letos poprvé bude udělena Cena města Příbrami, která je určena příbramským osobnostem za přínos městu, občanům a celému regionu. Kandidáty mohli navrhnout sami občané.

O nominacích na Cenu města Příbrami jednala sedmičlenná komise.

Foto: Eva Švehlová

Cenou města Příbrami, jejíž vznik vloni schválili zastupitelé, mají být poctěni lidé, kteří svou aktivitou v různých oblastech života šíří dobré jméno města. Bude předávána každoročně, a to v podobě skleněné trofeje a pamětního listu.

Pro první posouzení návrhů a výběr osobností byla ustanovena sedmičlenná pracovní skupina v tomto složení a za tyto oblasti: Daniel Doležal - historie; Petr Vašina - kultura a spolková činnost; Irena Karpišková - hospodářská a podni-

katelská sféra; Jan Pechlák - školství a sport; Barbora Vacková - sociální oblast a oblast zdravotnictví; Zorka Brožíková a Jan Konvalinka - zástupci města.

Pro letošek občané podali 78 návrhů, z čehož vzešlo 33 unikátních jmen. Ta byla předána pracovní skupině, která jednala o výběru konkrétních osobností navržených na ocenění. „Podle rozhodnutí členů pracovní skupiny budou za rok 2020 oceněny tři osobnosti s tím, že do dalších let se počet oceněných může lišit,“ řekl příbramský starosta Jan Konvalinka.

Vybraná jména komise zatím neprozradila. Budou představena městské radě, která seznam nominovaných předloží zastupitelstvu ke konečnému schválení. K samotnému ocenění by mělo dojít během závěrečného koncertu Hudebního festivalu Antonína Dvořáka.

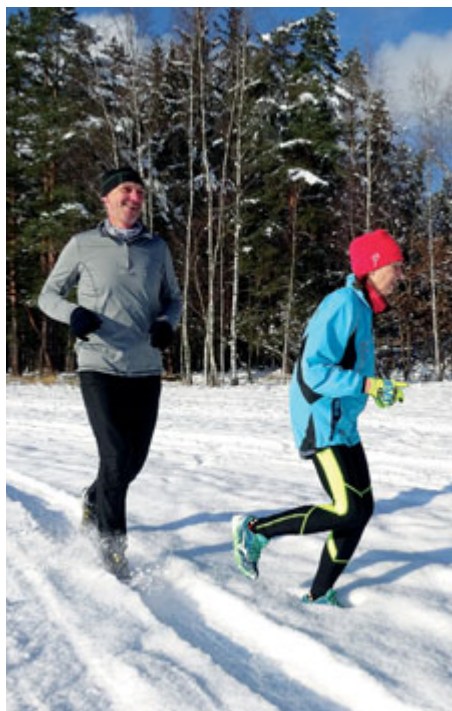
Příbram naposledy předávala ocenění v roce 2016 v rámci oslav 800. výročí první písemné zmínky o městě. Příbramské osobnosti tehdy převzaly pamětní medaile.

■ sdb

Seriál individuálních běhů v okolí Příbrami je v plném proudu

Lednové a únorové individuální běhy, které jsou výplní mezi běžeckými závody Brdského běžeckého poháru a malou náplastí za odložené nebo zrušené závody, překvapily svými sportovními výkony.

Lednového individuálního závodu kolem Litavky a v Bohutíně se premiérově účastnilo 37 běžců. Počátek roku připravil na trati lednově rozmarné podmínky - od mrazivé mlhy, přes déšť, oslnivé slunce a prachový sníh až po mokrou sněhovou břečku. Absolutními vítězkami mezi ženami se staly společně Jana Pavlíková a Veronika Tesařová z běžeckého klubu Mimoni shodným časem 46.58. Mezi muži kraloval Petr Pavlíšen ze Spartaku Praha 4, a to časem 38.00.

Nejmladším účastníkem lednové akce byl Matěj Černý (2005) reprezentant klubu SK Sporting Příbram s časem 42.21 minuty. Nelze zapomenout na dříve narozené, kteří svými výkony jako už vícekrát dokázali, že věk je jenom číslo.

První tři běžci v pořadí v každé kategorii virtuálně vystoupali na pomyslnou bednu. Odměnou za dosažený výkon je originální diplom. Ostatní, kteří se umístili pod stupni vítězů, obdrželi účastnický list. Také trochu jako upo-

mínku na tuto i pro běžce podivnou dobu. Vzhledem k epidemiologické situaci byly diplomy i upomínky rozeslány mailem.

Všichni běžecí nadšenci, kteří si občas rádi klusnou pro vyvětrání chmurných myšlenek, mají ještě několik desítek hodin pro zdolání únorové výzvy. Start je na křižovatce ulic Zdabořská a V Aleji proti restauraci U Pletánků ve Zdaboři. Trasa v délce 8,2 km vede na vrch Vojna a zpět.

Na březen je připraven individuální běh kolem Padáku a na Svatou Horu. Sedmikilometrová trať v blízkosti příbramské dominanty a někdejší sjezdovky nepatří zrovna mezi rovinaté. Start a cíl budou označeny pod sjezdovkou. Plánek a popis trati (jako i výsledky předchozích běhů) jsou zveřejněny na webu Brdského běžeckého poháru brdskypohar.cz. Na březnový běh zveme běžce, chodce s hůlkami i bez hůlek, zkrátka všechny, kdo se rádi pohybují krajinou.

■ Petr Butzke, Jan Svoboda
Brdský běžecký pohár

Běhat se dá skoro za každého počasí. V lednu čekaly na individuální závodníky déšť, mlha, břečka, ale také slunce a čerstvý prašan.

Foto: BBP

Týraný pejsek snad najde majitele, který o něj bude s láskou pečovat

Na začátku února několik lidí včetně policie a veterinární správy pomáhalo zachránit týraného psa z naprosto nevhovujících podmínek. Zvíře bylo nakonec umístěno do útulku, odtud by se mělo dostat k novým majitelům.

V neděli 7. února večer mě kontaktovala jedna občanka, že v blízkosti Drupolu je týraný pejsek. Majitele jsme zjistili snadno, ale kvůli ochraně osobních dat nemůžeme jmenovat. Pejška jsme nafotili a snímky umístili na sociální síť Facebook. Na podporu pejška se ozvalo mnoho lidí včetně paní, která se o něj dva roky stará a tajně ho přes plot krmí.

Po zveřejnění a facebookových přímluvách uživatelů o lepší péči měl pes už v pondělí zkrácený řetěz na zhruba 1,5 metru. Zvíře bylo bez vody a jídla. To, že začínají mrazy a pes se nemůže dostat ani k boudě, majitele nezajímalo.

Bylo třeba jednat. Akce na záchranu psa začala v pondělí 8. února po deváté hodině ranní, a to oznámením, že dochází k týrání zvířete. Ve 14.30 přijeli policisté a zástupci veterinární správy. Pejška bylo třeba vysvobodit, obojek měl částečně přirostlý ke krku.

Týraný pes byl převezen do útulku.

Foto: red

Zvíře bude mít snad šťastné stáří, protože se našli lidé, kteří o něj mají zájem. Rovněž na novém umístění bude záležet, jak bude zvíře reagovat na ošetření a jak rychle se zlepší jeho zdravotní stav.

Chtěla bych poděkovat všem lidem, co se podíleli na záchraně. Protože moji srdeční záležitostí jsou kočky, ráda bych zde také apelovala na to, aby nebyla topena kořata. S kastrací koček vám mohou pomoci tři příbramské spolky (tématu se více věnoval Kahan 10/2020, lze nalézt v archivu na kahan.pribram.eu). Obrátit se můžete také na jakoukoliv veterinu, případně pište na můj e-mail dasavanousova@seznam.cz.

■ Dagmar Vaňousová Pešková
Komise pro životní prostředí

I na Příbramsku statistici zjišťují údaje o sociální a ekonomické situaci obyvatel

Český statistický úřad (ČSÚ) organizuje v roce 2021 v souladu se zákonem č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, každoroční výběrové šetření o životních podmínkách domácností v České republice pod názvem Životní podmínky 2021, které navazuje na předchozí ročníky tohoto šetření. Smyslem zjišťování je získávat dlouhodobě srovnatelné údaje o sociální a ekonomické situaci obyvatel v celkem 34 evropských zemích. Dalším cílem je získat data pro výpočet ukazatelů peněžní a materiální chudoby.

Šetření Životní podmínky 2021 se uskuteční na území celé České republiky v 11 384 domácnostech, z nichž se 6634 zúčastnilo šetření již v předchozích letech. Všechny domácnosti byly do šetření zahrnuty na základě náhodného výběru provedeného počítačem. Vlastní šetření probíhá v době od 30. ledna do 13. června 2021 prostřednictvím speciálně vyškolených tazatelů. Do šetření jsou zahrnuty všechny osoby, které mají ve vybraném bytě obvyklé bydliště. Aktivní účast občanů na tomto významném statistickém šetření a jejich ochota spolupracovat s ČSÚ je pro nás nesmírně důležitá a umožní nám

získat řadu důležitých informací o sociální situaci domácností v ČR, které nelze zjistit žádným jiným způsobem.

Terénní pracovníci zapojení do šetření se budou prokazovat průkazem tazatele a zároveň průkazem zaměstnance ČSÚ nebo dokladem totožnosti. Ve všech fázích zpracování je zaručena anonymita zjištěných údajů a získaná data jsou důsledně chráněna. Český statistický úřad plně respektuje evropský právní rámec ochrany osobních údajů (GDPR) a jedná v souladu s ním. Všichni pracovníci ČSÚ jsou navíc podle zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, vázání

mlčenlivostí o veškerých šetřených skutečnostech.

Případné dotazy občanů, kteří budou osloveni našimi zaměstnanci, zodpoví pracovníce Krajské správy ČSÚ pověřená řízením šetření Životní podmínky 2021: Zuzana Mašková, tel. čísla 274 053 195, 731 439 298.

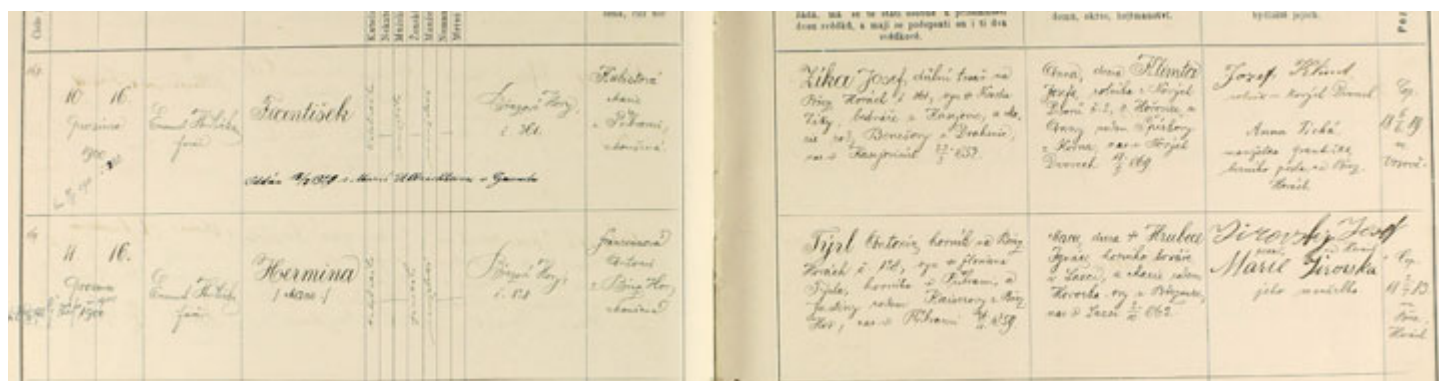
■ **Monika Braunšveigová**

Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj

Pamětní deska zůstane na stejném domě, upraven bude nápis

Společnost občanů a přátel Březových Hor upraví nápis na desce, která připomíná světově proslulou animátorku Hermínu Týrlovou. Mělo by se tak stát v průběhu letošního roku.

Knihy narozených se záznamem o Hermíně Týrlové.

Repro: SOA v Praze - SOkA Příbram

V Příbrami se narodila či působila řada významných, mnohdy celosvětově uznávaných osobností. Mezi nimi také scenáristka, režisérka a animátorka Hermína Týrlová. V roce 2000 byla členy Společnosti občanů a přátel Březových Hor umístěna pamětní deska na dům čp. 240, který neteř Hermíny Týrlové uvedla jako dům rodný. Na sklonku loňského roku, tedy v době 120. výročí narození Hermíny Týrlové, byla v matričních knihách dohledána informace, že zmíněný dům není domem rodným, ale domem, ve kterém animátorka část svého nelehkého dětství prožila.

Hermína Týrlová se narodila 11. prosince 1900 na Březových Horách jako nejmladší z pěti dětí chudé hornické rodiny. S ohledem na majetkové poměry se rodina často stěhovala a žila postupně v několika březohorských domech.

„Na základě zjištěných okolností a veřejné diskuze jsme svolali jednání zástupců Společnosti občanů a přátel Březových Hor a Státního oblastního archivu. Na této schůzce došlo k dohodě, z níž vyplývá, že se Společnost občanů a přátel Březových Hor, která nesouhlasí s přestěhováním desky, postará o úpravu nápisu, který bude nově odkazovat ne na rodný dům, ale na dům, ve kterém Hermína Týrlová část svého

života pobývala,“ komentoval společně jednání starosta města Jan Konvalinka.

Změna na pamětní desce na březohorském domě čp. 240, který je v soukromém vlastnictví, bude podle příslibu Společnosti občanů a přátel Březových Hor realizována v průběhu letošního roku. Podle zápisu matričních knih je rodným domem Hermíny Týrlové dům čp. 128.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

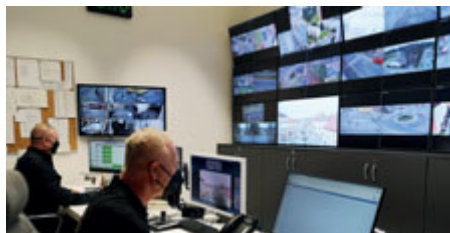

Více kamer a modernizace dohledového centra

Příbram investovala do systému dohledu bezpečnostními kamerami na své území. Kompletní modernizaci prošlo dohledové centrum Městské policie, odkud strážníci nonstop na dálku sledují desítky lokalit.

Momentálně se v Příbrami nachází 37 kamerových bodů. Vlivem postupně narůstajícího počtu kamer bylo třeba rozšířit dohledové centrum, z něhož městští strážníci nonstop sledují monitorované lokality. Dohledové centrum má v současnosti patnáct namísto osmi monitorů. Celý projekt vyšel na přibližně 1,7 milionu korun.

Takzvané městský kamerový dohlížecí systém je napojen také na Policii ČR, která technologii hojně využívá.

Modernizované dohledové centrum je už v provozu.

Foto: Eva Švehlová

V rámci investice nedošlo pouze k navýšení počtu monitorů, ale k celkové modernizaci vybavení, přemístění hardwaru mimo prostory samotného dohledového centra a k úpravě pracovního prostředí pro strážníky.

■ sdb

Jednička končí na Nové Hospodě

Od začátku února došlo k úpravě na lince městské hromadné dopravy č. 1. Ta už nezajíždí do Dubna, ale končí na Nové Hospodě. Důvodem, proč linka už neobsluhuje Dubno, je nízké vytížení.

Od 1. února platí změna v příbramské městské hromadné dopravě, která se týká linky č. 1. Zrušena byla linka 1B s tím, že spoje jsou převedeny do jízdního řádu linky 1A. Rozdíl mezi trasou linky 1A a 1B byl minimální, a změna se tak de facto týká jen konečné zastávky, která je nyní na Nové Hospodě. Zastávky na trase ani jednotlivé časy odjezdů se nemění. Linka 1B původně vznikla přesunutím spojů z linky 1A a jejich pro-

dložením do obce Dubno. „Obec Dubno požádala o zrušení dopravní obsluhy zajišťované zmíněnou linkou 1B. Tomuto požadavku jsme vyhověli a dopravní obslužnost obce nyní bude zajišťována především autobusy Pražské integrované dopravy,“ uvedl místostarosta Martin Buršík.

Obec Dubno poukázala na nízkou míru využitosti spoje. „Důvodem ukončení je neefektivnost

tohoto spoje s minimálním využíváním občany obce,“ informoval starosta Dubna Václav Chmelař. Cestující, kteří potřebují zajet do Dubna, mohou využít linky Pražské integrované dopravy.

■ Stanislav D. Břeň

Z ulic začínají mizet autovraky

Rostoucí počet automobilů způsobuje problémy s parkováním. Mnohdy situaci navíc komplikují dlouhodobě odstavené vozy. Nyní může město díky změně v legislativě problematiku dlouhodobě odstavených vozů operativně řešit.

Foto: E. Švehlová

Do nedávné doby měla města možnost za určitých podmínek z ulic odklízet pouze automobily, které vykazovaly známky vraku. Nyní je zde možnost odtahovat z ulic také vozy, které mají déle než půl roku propadlou technickou

kontrolou. Právě tímto směrem se ubírá také Příbram.

„Změna zákona nám velmi pomohla. V současné době všechna odstavená vozidla s propadlou STK monitoruje Městská policie Příbram a začíná se řešit náprava,“ sdělil příbramský starosta Jan Konvalinka. Provozovatelům těchto vozů je zasílána výzva s upozorněním na povinnost provedení technické kontroly nebo odstranění vozidla z veřejné komunikace. „Pokud tak neučiní, bude automobil přemístěn na odstavné parkoviště Technických služeb města Příbrami a s provozovatelem bude zahájeno přestupkové řízení pro porušení zákona o pozemních komunikacích. Rovněž bude muset uhradit všechny náklady spojené s odstraněním vozidla z komunikace,“ dodal starosta.

Doposud bylo předáno k řešení 95 případů odstavených vozidel, jejichž majitelům jsou

postupně zasílány výzvy k nápravě. U více než poloviny případů byla zjednána náprava, v řešení je momentálně 42 případů a další nové případy přibývají. K odtahu vozidla může dojít teprve po marném uplynutí zákonných dvouměsíčních lhůt od doručení výzvy do vlastních rukou či v případě nemožnosti doručení od vyvěšení na úřední desku Městského úřadu Příbram.

Automobily, které jsou výše uvedeným způsobem odstaveny v ulicích města, je možné hlásit městským strážníkům, kteří vozy zaevidují, čímž se mohou spustit kroky k jejich odstranění.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Připravujte se na řádné zápisy, ale sledujte aktuální situaci

Zápisy dětí do prvních tříd základních škol se konají v souladu se školským zákonem v době od 1. do 30. dubna kalendářního roku, v němž má dítě zahájit povinnou školní docházku. Ředitelé příbramských základních škol již konkrétní termíny pro zápisy stanovili a lze je nalézt na webových stránkách jednotlivých škol.

Pokud se situace související s pandemií covid-19 nezmění a omezující opatření ve společnosti budou platit ještě v dubnu, může dojít ke změnám ve způsobu zápisu prvňáčků do škol. Lze předpokládat, že v takovém případě by Ministerstvo školství vydalo doporučení pro školní rok 2021/2022, která by byla podobná těm loňským. Zápisy by se pak uskutečnily v souladu s právními předpisy, ale s upuštěním od některých tradičních postupů. Tedy bez osobní přítomnosti dítěte ve škole; s upřednostněním podání přihlášky bez osobní přítomnosti zákonného zástupce dítěte ve škole prostřednictvím datové schránky, případně emailu s elektronickým podpisem; se stanovením dostatečně dlouhého období pro příjem žádosti

o zápis dítěte k povinné školní docházce v rozmezí stanoveném školským zákonem.

Proto lze zákonným zástupcům budoucích prvňáčků doporučit nejen vzít na vědomí termín zápisu stanovený v jejich zájmové škole, ale také sledovat situaci související s onemocněním covid-19 včetně možných omezujících opatření vlády.

Termín zápisů dětí do mateřských škol, na kterém se ředitelky mateřských škol dohodly spolu se zřizovatelem, je stanoven na 13. května 2021. Datum platí i pro Speciální mateřskou školu. Na Waldorfskou mateřskou školu bude možné dítě zapsat 15. května 2021. V obou případech se registrace uskuteční od 10.00 do 16.00 v sídlech jednotlivých mateřských škol.

Stejně jako u základních škol lze ovšem předpokládat, že v případě platnosti možných omezujících opatření budou zápisy probíhat v obdobném duchu, jako tomu bylo v loňském roce. Tehdy se na základě doporučení ministerstva zápisy konaly bez přítomnosti dětí a rodičů. Přihlášky byly podávány prostřednictvím datové schránky, e-mailem s elektronickým podpisem či poštou, a to v celém období stanoveném školským zákonem (2.-16. května).

■ Zorka Brožíková
místostarostka města Příbram

Sloučí se příbramská gymnázia?

Od poloviny ledna se v Příbrami diskutuje o optimalizaci středních škol. Ta by se měla dotknout i dvou příbramských gymnázií. O věci rozhoduje kraj, který je zřizovatelem středních škol v Příbrami.

Gymnázium v ulici Legionářů.

Foto: sdb

Dvě příbramská gymnázia, jejichž zřizovatelem je Středočeský kraj, míří ke sloučení. Gymnázium pod Svatou Horou by mělo být začleněno do gymnázia v ulici Legionářů. Fúze je organizačně naplánována na 1. září příštího roku. Mají být však zachovány všechny studijní programy svatohorského gymnázia - čtyřletý, osmiletý i šestiletý. Útlum má být postupný a poslední student by měl opustit budovu Gymnázia pod Svatou Horou v roce 2024 nebo 2025.

Proti spojení, o kterém se v minulosti jednalo už několikrát, se staví část příbramské veřejnosti, která vyjadřuje svůj nesouhlas i formou peti-

ce. Během ledna vedení města Příbram vyvolalo jednání s krajským radním pro oblast školství Milanem Váchou. „Jedná se o záležitost středního školství, které není v rukách města, ale Středočeského kraje. Radního Váchu jsme požádali o vysvětlení, proč by mělo dojít k optimalizaci u nás ve městě, a zároveň jsme ho informovali o tom, jakým způsobem se ke zmíněnému kroku staví příbramská veřejnost,“ uvedl starosta Jan Konvalinka. Podle vyjádření středočeského radního kraj přistupuje k optimalizaci z důvodu nerovnováhy v nabídce středoškolského vzdělávání na svém území. Nepoměr spočívá ve velkém počtu míst na gymnáziích, čímž se podle radního deformuje přístup ke vzdělávání.

„Protože je město zřizovatelem základních škol, zajímal nás především názor jejich ředitelů, kteří jsou pro město odborníci pro základní vzdělání, zda má případné sloučení nějaký dopad pro vzdělávací proces v našich školách. Proto jsme se na ředitele obrátili s dotazníkem,“ informovala příbramská místostarostka Zorka Brožíková. Z odpovědí vyplývá, že více než 70 % ředitelů hodnotí kapacitu příbramských gymnázií jako naddimenzovanou. Více než polovina z nich vnímá vliv odchodu dětí z 5. a následně 7. tříd na víceletá gymnázia na úroveň vzdělávání na druhém stupni. V souvislosti s tím se více než 70 % ředitelů domnívá, že by mělo sloučení gymnázií pozitivní vliv na úroveň výchovného a vzdělávacího procesu v základních školách. „Komentáře ředitelů k otázkám v dotazníku se dají shrnout do názoru, že na druhém

stupni základních škol chybí kompletní skladba populace žáků, mizí zdravá konkurence a motivace ke vzdělávání a také, že často jsou ke studiu přijímáni i žáci, kteří neodpovídají profilu žáka víceletého gymnázia,“ interpretovala výsledky místostarostka. V odpovědích zároveň zaznělo i to, že je dobře, když je síť škol pestrá, a byl zdůrazněn fakt, že Gymnázium pod Svatou Horou má velmi atraktivní program v oblasti živých jazyků a nabízí prostředí menší střední školy. „Výsledky dotazníku nepovažujeme za překvapující, neboť s podobnými názory a vyjádřeními u pedagogické veřejnosti se setkáváme již dlouhá léta,“ dodala místostarostka.

Příbramský starosta se v nedávném dopise obrátil nejen na krajského radního pro oblast školství i středočeskou hejtmanku Petru Peckovou, aby ještě přehodnotil stanovisko. „Bylo nám oznámeno, že ve věci optimalizace bude definitivní rozhodnutí na Zastupitelstvu Středočeského kraje. Dovolují si tedy tímto z pozice starosty města tlumočit vedení kraje nesouhlasný postoj velkého počtu příbramských občanů se záměrem slučování gymnázií. Prosím, aby jej zastupitelé vzali při rozhodování v potaz a uvědomili si závažnost a možné dopady svého rozhodnutí,“ stálo mimo jiné dopise. Jednání zástupců města s krajem budou ještě pokračovat.

■ Stanislav D. Břen

Když ubýval personál, nabídla nám pomoc jiná škola

Jaké to je být takzvanou pověřenou školou, která se stará o děti zdravotníků, policistů, sociálních pracovníků nebo vojáků, popisuje Roman Behún, ředitel Základní školy pod Svatou Horou.

Foto: Stanislav D. Břeň

Podle nařízení vlády z 12. října 2020 a z rozhodnutí hejtmanky Středočeského kraje č. 8/2020 o určení školy k vykonávání péče o děti za nouzového stavu byla naše škola pověřena vykonávat nezbytnou péči o žáky během distanční výuky.

OD NÁS SE ŽÁCI PŘIPOJOVALI DO SVÉ KMENOVÉ ŠKOLY

Děti jsou ve věku 3-10 let, nesmí trpět viditelnými příznaky onemocnění a aspoň jeden z rodičů je policistou, zdravotníkem, příslušníkem ozbrojených složek, sociálním pracovníkem nebo zaměstnancem jiné školy a školky.

Žáci z jiných škol k nám takto docházeli už od poloviny října. Krajský úřad jich původně nahlásil 32, ale nejvíce v jeden den jich přišlo 19. Žáci do naší školy docházeli zejména v době, kdy

byly školy pro prezenční výuku úplně uzavřeny. Shromažďovali se ve velké školní družině a na distanční výuku do svých kmenových škol se připojovali prostřednictvím svých tabletů a notebooků nebo z elektronických zařízení poskytnutých naší školou. Při distanční výuce jim pomáhaly školní asistentky a asistentky pedagoga, a to zejména s připojením do svých kmenových škol a s plněním zadaných úkolů. O volnočasové aktivity se postaraly vychovatelky školní družiny.

Po částečném rozvolnění od 18. listopadu do školy začali chodit naši žáci 1. a 2. tříd, ale stále jsme byli pověřenou školou. Museli jsme přemístit cizí žáky do jiných prostor, aby se nepotkávali s našimi žáky, a upravit organizaci vydávání školních obědů. Pomoc při distanční výuce byla stále stejná.

Dne 30. listopadu byla umožněna osobní přítomnost žáků prvního stupně na prezenční výuce ve škole a z tohoto důvodu škola přestala poskytovat službu pověřené školy. Od 4. ledna 2021 byla povolena pouze přítomnost 1. a 2. tříd ve škole na prezenčním vzdělávání. Základní škola pod Svatou Horou byla opětovně zapsána do seznamu škol poskytujících službu pověřené školy pro děti zaměstnanců záchranných složek státu, zdravotníků a podobně. V novém kalendářním roce služby pověřené školy využívá maximálně pět dětí.

Zpětně viděno, komplikace zatím nebyly žádné. Trochu jsem se obával, když dvě pracovnice starající se o cizí žáky onemocněly covidem. Pokud by se situace stupňovala, nemusel bych mít dostatek pedagogického personálu k zajištění naší distanční výuky, zvládnání distanční

výuky s cizími žáky a ještě zabezpečení chodu školní družiny pro tyto cizí žáky.

PERSONÁLNÍ VÝPOMOC NEBYLA POTŘEBA

Ve chvíli, kdy mi začal ubývat pedagogický personál, se ozvala s nabídkou personální výpomoci ředitelka ZŠ Jiráskovy sady. Naštěstí se situace stabilizovala a nemusel jsem této pomocné ruky využít. Přesto patří paní ředitelce díky za tuto kolegiální nabídku pomoci.

Na začátku února byl potvrzen výskyt onemocnění covid-19 u pedagogických pracovníků 1. a 2. tříd, pracovníků školní družiny a školní jídelny. Proto krajská hygiena zakázala osobní přítomnost žáků ve škole, a to do 12. února. Na distanční výuku proto přešly i první a druhé ročníky. Protože hygiena vyhlásila uzavření od středy 3. února a od pondělí 8. února již probíhaly jarní prázdniny, kontaktovali jsme zákonné zástupce žáků z jiných škol (šlo jen o dva případy) a požádali je, aby pochopili naši situaci a po tři dny před prázdninami si děti nechali doma. V souvislosti s nouzovým stavem vyhlášeným vládou 14. února 2021 a vydaným rozhodnutím středočeské hejtmanky je naše škola zařazena mezi ty, které vykonávají péči o děti a mládež za nouzového stavu. Opět tedy vykonáváme nezbytnou péči pro děti zaměstnanců bezpečnostních sborů, zaměstnanců obecní policie, zaměstnanců poskytovatelů zdravotních služeb atd.

■ Roman Behún
ZŠ pod Svatou Horou

Lepší odměňování pracovníků ve školství

Druhým rokem platí novela financování regionálního školství, kterou se významně změnil způsob stanovení výše prostředků určených na platy. Díky této novele a nedávnému procentuálnímu navýšení platů ve školství mohou být pracovníci ve školství odměňováni za svoji společensky důležitou práci lépe, než tomu bylo před zmíněnou novelou.

Ředitelé škol jsou za svoji práci odměňováni platem, který podle příslušných ustanovení zákona o obcích a školského zákona schvaluje zřizovatel, tj. rada města. Zařazení do platové třídy odpovídá v souladu se zákoníkem práce nejnáročnějším pracím, které buď ředitel školy sám vykonává, nebo jejichž výkon řídí. Zařazení do platového stupně je stanoveno podle započítatelné praxe příslušného ředitele.

Město Příbram se při odměňování ředitelů škol a školských zařízení řídí ještě i metodickým pokynem, který v souladu se zákoníkem

práce upravuje výši příplatku za vedení a kterým se určují také nadtarifní složky platu, tj. osobní příplatek a odměny. Osobní příplatek je ředitelům škol stanovený podle kritérií, která lze shrnout do třech oblastí: vzdělávací a výchovná činnost školy, spolupráce se zřizovatelem a hospodaření s finančními prostředky a svěřeným majetkem. Práci ředitelů oceňuje město formou odměny, která je jim stanovena samozřejmě opět v souladu se zákoníkem práce za splnění mimořádných nebo zvláště významných úkolů a je vyplácena zpravidla dvakrát ročně.

Díky novele financování regionálního školství a díky nedávnému procentuálnímu navýšení platů ve školství mohou být učitelé, ředitelé i nepedagogičtí pracovníci našich škol a školských zařízení za složité období, do kterého se školství kvůli pandemii dostalo, odměňováni odpovídajícím způsobem.

■ Zorka Brožíková
místostarostka města Příbram

Nevyučujeme pro minulost, ale pro budoucnost

Waldorfská škola Příbram letos oslavuje 30. výročí svého založení, střední škola pak 20. rok svého života. Více než oslavám a osobnímu setkávání však minimálně začátek tohoto roku patří protipandemickým opatřením, která většině žáků neumožňují navštěvovat své školy. „Nyní se máme zamýšlet nad tím, co od školství a vzdělávání doopravdy očekáváme. Zda přijmeme skutečnost, že se vlastně vše dá udělat přes počítač, nebo zda budeme trvat na tom, že vzdělávání mladých lidí jednoznačně potřebuje lidský kontakt pro zdravý rozvoj osobnosti,“ říká ředitel příbramské waldorfské školy Robert Žák.

WALDORFSKÁ ŠKOLA STAVÍ NA ODLIŠENÉM PŘÍSTUPU K VÝUCE NEŽ JINÉ ŠKOLY. MOHL BYSTE POPSAT VAŠÍ FILOSOFII?

Waldorfská pedagogika se snaží zapojit samotné žáky do procesu poznávání. Chceme, aby si vytvářeli své vlastní závěry a stanoviska a nebáli se o nich mluvit. To znamená, že jsme si vědomi i důležitosti kultivace projevu. Každý waldorfský učitel musí vědět, že žák střední školy je již nasměrován k tomu, aby hledal motiv a smysl své životní cesty. Vedeme ho k tomu, aby chápal, že jeho svoboda nese veliký díl zodpovědnosti k sobě samému, ale i ke společnosti. Po studiu u nás by pak žák měl být schopen dospět k samostatnému úsudku, který umí prezentovat, zároveň si je ale vědom toho, že za něj nese morální odpovědnost. Učitel je zde od toho, aby žákovi nabídl dostatek odborné, ale také duševní potrawy. Společnou cestou, přes samostatné bádání, prožitkové a umělecké pojetí vyučování, se žák dostane ke kýženému cíli. Chápe pak hluboké souvislosti přírodních věd, humanitních, technických i sociálních oborů. Snažíme se tedy vyučovat a vychovávat ne pro minulost, ale pro budoucnost. Proměnlivost potřeb vnějšího světa, kterou vidíme v dnešní době, dává našemu směřování za pravdu.

NĚKTEŘÍ OPONENTI NAMÍTAJÍ, ŽE V RÁMCÍ WALDORFSKÉHO ŠKOLSTVÍ SE DĚTI MĚNĚ NAUČÍ A JSOU PAK HŮŘE PŘIPRAVENÉ PRO DALŠÍ STUPNĚ VZDĚLÁVÁNÍ, NAPŘÍKLAD VYSOKOU ŠKOLU. JE TO PRAVDA?

Jsou zde dvě roviny. Ve společnosti stále panuje přesvědčení, že čím víc informací si žák napíše do sešitu poté, co mu kantor látku vyloží, tím více toho také umí. Waldorfská pedagogika vnímá vzdělávání mladého člověka odlišně. Memorování postavené na rakousko-uherských principech je dnes již skutečně přežitkem. Jen propojení informací přes výklad a následné objevování pomocí četby, bádání, diskuze a uměleckých činností je cesta, kterou se poznání o okolním světě do žáka, do člověka, otiskne. Charakteristické pro nás je propojování tří principů - myšlení, citu a vůle. Každé vyučování je utvářeno rytmicky a umělecky, aby tyto tři přístupy k člověku byly naplněny. Dalším rysem našeho vyučování je oslovení všech smyslů při poznávání vybraného tématu. Což předstávím na jednoduchém příkladu, kdy v zeměpisu probírají žáci Itálii, doplní látku zpěvem písní daného národa, ve výtvarné výchově malují nebo modelují k tématu italské motivy, zkusí uvařit typické jídlo a pozvat na ně kamarády, v matematice mají slovní úlohy vážící se k uvedenému státu, a tak bych mohl pokračovat. Tedy velmi dbáme na mezipředmětové vazby a citový prožitek.

Robert Žák v čele průvodu během Svatojánské slavnosti.

Foto: Kateřina Kalibánová

A JAK JE TO S TÍM POKRAČOVÁNÍM NA DALŠÍCH ŠKOLÁCH?

Studenti waldorfského lycea v Příbrami jsou velmi dobře připraveni ke studiu na vysokých školách. U státních maturit máme dlouhodobě více než 90% úspěšnost. Obdobně vysoké procento našich absolventů úspěšně studovalo či studuje vysokou školu, přičemž dominují ty veřejné. Zmínil bych například pedagogické, technické nebo přírodovědné fakulty. Studenti se k nám velice často a rádi vrací. Zkrátka to, že u nás už nestudují, neznámá, že se nevidíme nebo nejsme v kontaktu. Když pak řeknou, že na „Waldorfu“ prožili krásná léta, není co dodat. Tyto okamžiky pak bývají velmi emotivní.

STAVÍTE NA CELOSTNÍM PŘÍSTUPU K ČLOVĚKU, COŽ PPOCHOPITELNĚ ZAHRAUJE I TĚLESNOU AKTIVITU, OSOBNÍ KONTAKT, BUDOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH VAZEB, VÝCHOVU K TOLERANCI A EMPATII. JAK SE TYTO SCHOPNOSTI DAŘÍ ROZVÍJET BĚHEM PANDEMIE?

Dnešní doba není nakloněna žádnému vzdělávání. Waldorfská pedagogika, a nejen ta, v těchto časech velmi trpí. To, co dělá naši výuku svěbytnou, nyní chybí. Tedy být spolu,

mít možnost umělecky tvořit, čerpat ze společenství třídy a učitele. Samozřejmě využíváme počítačové platformy, jako asi všechny školy, ale spokojeni s tím opravdu nejsme. Hodiny strávené před obrazovkou se jasně podepisují na zdravém vývoji našich dětí a tím nemyslím jen waldorfské žáky. Snažíme se tedy výuku koncipovat formou projektů, které mají tu kvalitu rozvíjet teorii a myšlenky kreativní formou a zároveň odvedou mladého, fyzicky i mentálně se vyvíjejícího člověka od pasivní práce na počítači. Nabízíme také konzultace, nyní například pro hodiny fotografie, a komunikujeme se žáky i po telefonech, když potřebují okamžitou radu nebo pomoc.

OVLIVNÍ PANDEMIE A ZRYCHLUJÍCÍ DIGITALIZACE WALDORFSKÉ ŠKOLSTVÍ?

Jistě ovlivní. Ovlivní celou společnost, nejen naše školství. Nyní přichází významná chvíle, kdy se máme zamýšlet nad tím, co od školství a vzdělávání doopravdy očekáváme. Zda přijmeme skutečnost, že se vlastně vše dá udělat přes počítač, nebo zda budeme trvat na tom, že vzdělávání mladých lidí jednoznačně potřebuje lidský kontakt pro zdravý rozvoj osobnosti. My, jako waldorfská škola, trváme na druhém stanovisku. To neznámá, že se informačním

technologím bráníme, jen zastáváme názor, že nesmí být základním kamenem a základním prostředím ve vzdělávání.

ODRAZÍ SE PANDEMIE TRVALE NA ŽIVOTECH DĚTÍ, NEBO PŮJDE JEN O EPIZODU BEZ „TRVALÝCH NÁSLEDKŮ“?

Tato etapa nás zasáhne celospolečensky i celosvětově. Je namístě ptát se, jakou zodpovědnost neseme my vůči následujícím generacím. Zda přivykneme současnému proudu, který je nyní artikulován jako prozatímní, nebo zda budeme trvat na hodnotách lidství se všemi jeho potřebami. Už nyní je jasné, že žáci základních, ale i středních škol sklouzávají do apatie nebo se u nich rozvíjejí duševní poruchy. Jsou vystaveni samotě, často i nekomfortnímu prostředí zdeptaných rodin a absenci přátelství. Zpočátku šlo možná říkat, že na sebe mají rodiny konečně více tolik postrádaného času, nyní je ale situace již příliš dlouhá. Rád bych také připomněl učňovské školství, které utrpělo obrovskou újmu. Odborný výcvik se online opravdu dělat nedá. Učni jsou velmi často mladí lidé, které k tomuto typu studia přivedla osobní překážka v podobě poruchy učení. Jsou orientovaní prakticky, uspokojuje je práce rukama, nikoli studium textů či videí. Jsou to žáci, kteří ve větší míře, než pozorujeme u maturitních oborů, nemají dostatečnou materiální podporu a povzbuzení od rodin. Z mého pohledu hovo-

říme o skupině, která je nejvíce poškozena uzavřením škol. Kam tedy v budoucnu bude směřovat právě tato oblast školství? To si dnes nikdo neumíme představit.

STŘEDNÍ WALDORFSKÁ ŠKOLA PŘÍBRAM LETOS OSLAVUJE 20 LET. JAKOU CESTU ŠKOLA UŠLA?

Naše základní škola vznikla v roce 1991, v době radostného uvolnění a chuti po změně. Lidé hledali oživení a alternativu. Škola přirozeně vyrostla od první třídy. Když se blížil konec devítiletého cyklu, cítili naši předchůdci, že je třeba dalšího pokračování. S podporou našeho zřizovatele tak vznikl v naší zemi jedinečný model, který je však jinde ve světě běžný, a to studium dvanáctileté. V roce 2000 tedy byla zřízena střední škola se zajímavým programem víceoborových tříd. Tehdy bylo v ročníku 15 žáků oboru gymnázium a po pěti žáčích oborů umělecký kovář, umělecký truhlář a švadlena. Žáci měli společný základ a na odborné předměty a zaměření se oddělovali. Cílem bylo vytváření sociálních vazeb mezi žáky různých intelektových a praktických možností. Tomuto modelu však odzvonilo po zavedení rámcových vzdělávacích programů, které již nebyly vzájemně slučitelné, a nakonec před třemi lety definitivně vyhláškou o střední škole. Ta nedovoluje učit dohromady maturitní a učební obory.

JAK JSTE REAGOVALI?

Přivedlo nás to ke změně strategie. Nyní máme zvýšenou kapacitu a v každém ročníku se nachází jedna třída kombinovaného lycea a jedna víceoborová. Učební obor švadlena byl v průběhu let nahrazen oborem reprodukční grafik, maturitní obor gymnázium vystřídalo kombinované lyceum. To více umožňuje realizovat myšlenky střední waldorfské školy. Oba mladší obory si získávají čím dál větší renomé a zájem převyšuje naše možnosti. Další rozvoj střední školy byl podpořen zápůjčkou prostor v budově Dlouhá 163 (bývalá 2. ZŠ). Za tuto možnost jsme velmi vděční našemu zřizovateli, městu Příbram. I proto se snažíme nejen vzdělávat, ale také ovlivňovat tvář města a jeho dobré jméno. Každoročně pořádáme výstavy z uměleckých prací našich oborů, podíleli jsme se na několika realizacích ve městě - například lavička v parku Zátíší či socha Fabiána v Orlově. Věřím, že jsme si za uplynulá dvě desetiletí našli pevné místo mezi středními školami v našem městě a v okrese Příbram. I v dalším období chceme být místem, kde se dělá dobré řemeslo, kde poskytujeme kvalitní vzdělání, avšak kde se pěstuje především lidství.

■ Stanislav D. Břeň

inzerce

DOMÁCÍ ŠTĚSTÍ IVY HÜTTNEROVÉ

každý den 8.10 a 15.45

Příbram | R-REGION
100.0 FM | 100.7 FM

Zapomenutá historie dramatického odboru Karel Havlíček Borovský

Z několika návrší kolem Příbrami může všímavý poutník zaznamenat jedinečný pohled na březohorské „trojkostelí“, jehož součástí je sbor Mistra Jakoubka ze Stříbra, postavený převážně horníky hlásícími se k Církvi československé husitské.

Živý obraz ze Sněhurky hrané 4. března 1923 na Březových Horách, 11. března v Podlesí a 18. března v Milíně.

Foto (2x): ČČSH

V loňském roce si Církev československá husitská (ČČSH), k níž se po druhé světové válce hlásil téměř milion věřících, připomněla 100. výročí svého založení (8. ledna 1920). Ina Příbramsku se těšila zájmu místního obyvatelstva, když se k ní po dvou letech existence hlásilo přes 4000 věřících. V té době již při státem schválené náboženské obci působil ochotnický divadelní odbor, pojmenovaný po občanský a vlastenecky aktivním žurnalistovi Karlu Havlíčku Borovském.

PREMIÉROVÍ PSOHLAVCI

Divadelní odbor se při příbramské náboženské obci vytvořil téměř v jejích začátcích. První představení Psohlavci nebo hru učitele a spisovatele Václava Lemberka Pro víru nazkoušel a odehrál již v roce 1921 v sále hostince Emanuela Soukupa na Rozsypalce v Mariánské ulici. Březohorská Rozsypalka, která byla záhy přejmenována na hostinec U Jiřího z Poděbrad, se stala na dlouhá léta domovskou scénou dramatického odboru Karel Havlíček Borovský. Ochotniční nadšenci z dramatického odboru ve spolupráci s Jednotou mládeže ČČSH zde odehráli desítky divadelních představení. Pořádány byly též hudební nebo

vzpomínkové večery, akademie, mikulášské, kabaretní představení nebo tzv. maškarní reje.

Důležitý posun v divadelním životě církevních ochotníků se udal v roce 1923, kdy bylo do divadelního sálu pořízeno jeviště a vyrobeny kulisy. Iniciátorem se stal horník z Podlesí Bohumil Futro. Patřil dlouhá léta k nejobětavějším členům rady starších, a tak není divu, že jeho podobiznu zachytil sochař Václav Šára v interiéru březohorského husitského kostela. Zhotovením zakázky byl pověřen malíř z Prahy-Vinohrad Antonín Nevole. V následujícím roce 1924 uspořádal dramatický odbor svůj první divadelní ples. V tomtéž roce se jeho členům dostalo poděkování přímo od prezidentské kanceláře, která tak reagovala na zaslání blahopřejného dopisu ochotníků k prezidentským narozeninám, k němuž byla připojena jednoaktovka M. Hlaváčové Páně profesorův významný den. Divadelní odbor nově vedl Antonín Jeník, jenž stál v čele čtrnáctičlenného výboru. Ke konci roku 1924 se podařilo pro církevní ochotníky zakoupit za 7500 korun pianino. „Kdož by ku rychlejšímu zaplacení úpisem podílů od 10 Kč výše přispět chtěl, nechť si vyzvedne úpisní arch u Antonína Jeníka“, píše se v zápisu rady starších z 5. listopadu 1924.

Divadelní představení a akce pořádané dramatickým odborem Karel Havlíček Borovský se konaly několikrát do roka. Snaha rady starších ale směřovala k větší pravidelnosti, nejlépe k pořádání nejméně jedné události měsíčně. Na konci roku 1925 se tak v průběhu října a listopadu odehrálo divadelní představení, uspořádaný byl Fibichův melodram a společenský večer.

DIVADLO PRO KOSTEL

Členové rady starších i dramatického odboru přirozeně vytvářeli kulturní milie Březových Hor, které tehdy byly samostatným městem. Od poloviny dvacátých let se zapojili do činnosti osvětových sdružení na Březových Horách (Antonín Jeník a Karel Vaněk) i v Příbrami (farář František Kalous a Josef Kříž). Když v říjnu 1926 došlo ke slavnostnímu položení základního kamene pomníku padlým občanům Březových Hor, přispěl dramatický odbor Karel Havlíček Borovský na jeho postavení částkou 200 korun, kterou získal uvedením hry se zpěvy v přírodě Tulácká krev. S představeními se dramatický odbor vydával i do okolí Březových Hor. Dětskou divadelní hru Tajemný dub od Čeňka Habarta odehrál divadelní dorost nejprve v předvečer 77. narozenin T. G. Masaryka v sále na Březových Horách, několik dní poté se stejnou hrou zajeli do Obecnice a Bohutína. V roce 1930 mohl Bohumil Futro na schůzi rady starších oznámit jubilejní 50. odehrané divadelní vystoupení. Naopak v době, kdy se nehrálo, zapůjčoval dramatický odbor své jeviště divadelnímu souboru Kostelecký, společnosti Karla Tvrdka nebo Bedřicha Bittla. Až do slavnostního otevření sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra odváděl Havlíček většinu výtěžku z divadelních představení ve prospěch stavby vlastního kostela. Na některých představeních participoval se sokolskými ochotníky, jako tomu bylo například v Bohutíně při uvedení hry Pan učitel (1933). Oslavu 84. narozenin T. G. Masaryka v Dominikálních Pasekách 18. března 1934 zase dramatický odbor uspořádal s místní Dělnickou tělovýchovnou jednotou. Zvláštní představení Havlíček odehrál v předvečer slavnostního otevření sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra 24. října 1936, kdy uvedl hru Probuzení zachycující počátky ČČSH.

I za nacistické okupace se dařilo divadelní provoz držet při životě. Během válečných let místo jednatele dramatického odboru zastával katecheta a pomocný duchovní Jiří Vítek, kterého v roce 1944 ve funkci vystřídala Božena Ciprýnová. Intenzita činnosti dramatického odboru během jednotlivých válečných let kolísala. V letech 1939–1941 nazkoušeli členové dramatického odboru čtyři divadelní hry: Lucifer aneb Zázračný elixír (1939), Lidé na kře (1940), Přátelský večer (1940), Vina (1941) a připravili večer zpěvů a hudby, při němž pod

taktovkou Josefa Švancara účinkoval smíšený a ženský sbor ČČSH společně s orchestrem ochotníků. Provedeny byly skladby F. Drdly, Z. Fibicha, V. Hlinomaze, G. Langeho, B. Smetany, O. Stryka, J. Švancara a dalších.

ČINOHRY, OPERETY, KONCERTY, KABARET...

V roce 1942 posílil řady dramatického odboru Josef Ouzký s manželkou, čímž jeho činnost ožila. Počet odehraných divadelních představení jak na domácí scéně U Jiřího z Poděbrad, tak na venkovských jevištích - například v sále hostince B. Vaňka v Bohutíně, kde bylo představeno

Když byl v roce 1926 položen základní kámen pomníku padlým občanům, přispěl dramatický odbor Karel Havlíček Borovský 200 korunami, které získal uvedením hry Tulácká krev.

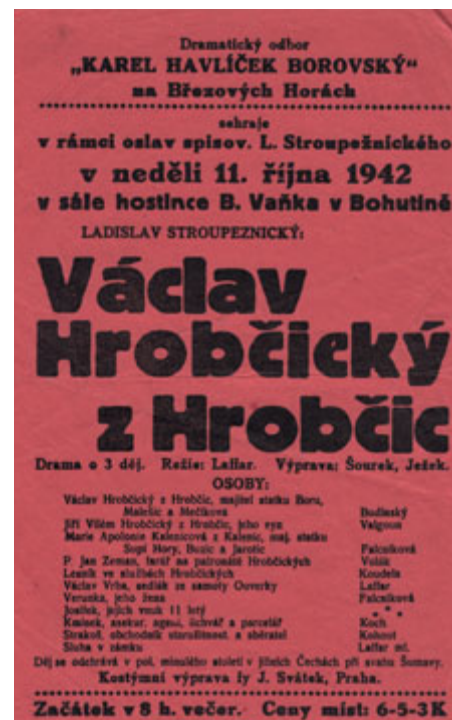
”

Stroupežnického drama Václav Hrobčický z Hrobčic - začal narůstat. Uspořádány byly rovněž dva koncerty; jeden v sále U Jiřího z Poděbrad a druhý přímo ve sboru Mistra Jakoubka ze Stříbra. V následujících dvou letech dramatický odbor pracoval opět ve volnějším tempu. V roce 1943 připravil dvě představení: kostýmní operetu V trojském zámětku a veselohru Puma a Herakles; pořádan byl také kabaret, sál byl jinak propůjčován různým divadelním společnostem. V roce 1944 mohli diváci zhlédnout veselohru se zpěvy Sladké království od husitského faráře Františka Rydvala, další dvě představení: Zlatá lucerna víly Slovanky a Vánoční pošta se odehrála v roce 1945 a režijně se na nich podílel Jan Futro, čímž pokračovala rodinná divadelní tradice.

Na valné hromadě v dubnu 1945 prošel dramatický odbor Karel Havlíček Borovský částečnou generační obměnou. Byla provedena nezbytná oprava poškozeného jeviště. Sál U Jiřího z Poděbrad tak byl připraven znovu divákům rozevřít divadelní oponu. Za obnovou církevního divadla stály zejména dvě osobnosti: duchovní Jiří Vítek a občasný režisér dramatického odboru Jan Futro. V jeho režii byla s úspěchem sehraná dvě představení: Zlatá lucerna víly Slovanky a na Hod boží vánoční Vánoční pošta - veselá vánoční hra se zpěvy od Františka Rydvala. Vstupné k sezení stálo deset a osm korun, k stání se dal lístek opatřit za pět korun. Další oživení dramatického odboru Karel Havlíček Borovský nastalo až v roce 1947 s příchodem nového faráře Františka Božovského a jeho manželky Věry. „Havlíček sehrál 7. prosince 1947 jedno krásné divadlo ve dvou představeních a to „Vodníková Bělíčka“ v režii Věry Božovské,“ píše se v kronice náboženské obce. I v dalším roce dramatický odbor nacvičil dvě představení, obě na vlastním jevišti v restauraci U Jiřího z Poděbrad.

OD SNĚHURKY KE KOŘENŮM

Po komunistickém převratu v únoru 1948 začaly být křesťané v Československu pronásledováni a zaháněni do ghetta kostelů. Ateistický stát se nejprve zaměřil na nepočtenější římskokatolickou církev, počátkem padesátých let ale začal otevřeně deklarovat boj proti náboženství jako takovému a do rohu začaly být výrazněji zatlačovány i ostatní církve včetně ČČSH. Přesto se církevním ochotníkům v Příbrami dařilo ještě nějaký čas vzdorovat. V roce 1949 sehráli tři představení: Sněhurka a Mikuláše v Kašpárkově v režii Věry Božovské a Žižkův večer pod vedením sestry Kamenické. O rok později tzv. prošlo již jen jedno představení Hluboké kořeny. Existence dramatického odboru na spolkové bázi se neodvratně blížila ke svému konci. K němu přispělo též zrušení restaurace U Jiřího z Poděbrad, v jejímž sále církevní divadlo od roku 1921 téměř bez přerušení účinkovalo. Jeviště muselo být odvezeno a uskladněno ve farních domech, pianino pak ve farní kanceláři v Kropenské ulici. V roce 1951 byla rada starších nucena se zabývat odprodejem jeviště, dokonce uvažovala o rozstříhání divadelní opony a jejím využití pro pokrytí kostelních lavic. Do prachu se začala

Divadelní plakát z roku 1942

halit třicet let budovaná divadelní knihovna, pro kterou se díky násilnému přerušení ochotnického nadšení pro divadlo nenašlo využití.

Když si otevřete internetovou databázi českého amatérského divadla, najdete v ní bezmála sto odkazů na divadelní sdružení pojičí se na náboženské obce ČČSH. Moderní kostely, které si tato církev vesměs svépomocí za první republiky stavěla, byly hojně koncipovány jako multifunkční stavby s divadelními sály. Jeden takový, v němž se divadelní scénu podařilo po roce 1989 obnovit, se nachází v Husově sboru v Praze-Vršovicích a nese název divadlo Mana. Tak snad se do jeho hlediště budou moci diváci zase brzy posadit.

■ Martin Jindra

Ústav pro studium totalitních režimů

Divadlo vrací předplatné na rok 2020

Držitelé předplatného na rok 2020 mohou dostat zpět hotovost nebo si pořídit dárkové poukázky, které mají dlouhodobou platnost.

Pandemie koronaviru komplikuje život občanům, firmám i institucím. V této souvislosti Divadlo A. Dvořáka Příbram oznámilo, že vrací peníze držitelům předplatného na rok 2020. „Vzhledem k současné situaci v ČR, nejsme schopni odehrát všechna plánovaná představení z předplatného 2020. Po velkém zvažování jsme se proto rozhodli toto předplatné zrušit a vrátit částku za neodehrané tituly,“

informoval ředitel příbramského divadla Petr Bednář.

Finanční částku lze přijmout v hotovosti, nebo formou dárkových poukázek, které lze využít k zakoupení vstupenek na všechny akce konané v příbramském divadle, kině a také v estrádním sále. „Platnost dárkových poukázek není omezena,“ dodal ředitel divadla. Finanční hotovost nebo poukázky získají abonenti oproti

vráceným permanentkám. Vyzvednout si je lze až do 30. dubna letošního roku v obchodním oddělení divadla, a to každý všední den od 7.00 do 15.30.

■ Stanislav D. Břeň

Freiberg: Město stříbra, hora svobody

Partnerství mezi Příbramí a Freibergem vzniklo 26. června 1999 podpisem smlouvy mezi příbramským starostou Josefem Vackem a Konradem Heinzem (1943–2020), který ve Freibergu starostoval v období 1997–2001.

Freiberg má bohatou hornickou minulost.

Foto (4x): město Freiberg

Vzniku Freibergu v roce 1168 přý nahrála náhoda, když tehdejší vozkové na své cestě do Prahy objevili kousek stříbra v chodbě zemědělské vesnice Christiansdorf. Nález stříbrné rudy velmi rychle směřoval k založení hornické osady. Zpráva o existenci „*Berg frey*“ (svobodné hory) přý vedla ke vzniku pozdějšího hornického města Freiberg. Rozkvět sídla byl podporován zejména markrabětem Otto von Meißen (Otou Míšeňským), jenž měl velký finanční zájem na

Sasku přinášely. Všude zanechávaly stopy. Jsou jak viditelné, tak slyšitelné při tradičních hornických slavnostech, parádách nebo na hornických vánočních trzích, můžeme je zaznamenat v městském či hornickém muzeu nebo při vstupu do stříbrných dolů. Také jedinečný zvuk zdejších světoznámých varhan Gottfrieda Silbermanna láká do Freibergu hudebníky z celého světa.

Na nejstarší báňské univerzitě světa studovali a vyučovali A. v. Humboldt, A. G. Werner nebo M. W. Lomonosow.

rozvoji hornictví. „*Glück auf*“ (Zdař bůh) - tak se zdraví Freiberští dodnes. Kdysi byl tento pozdrav spojován s nadějí nalezení cenného stříbra a šťastného návratu domů z hlubin hory. Dnes pozdrav svědčí spíše o hrdosti a pýše zdejších obyvatel a jejich lásce ke svému městu stříbra.

Tvář Freibergu je více než 800 let utvářena bohatstvím a leskem hornictví, jež stříbrné doly

Malebné centrum města

BRÁNA DO KRUŠNÝCH HOR

Freiberg leží v centrálním Sasku na úpatí Krušných hor. Díky své poloze se pro rodiny s dětmi, aktivní turisty, sportovce či kulturně zaměřené rekreanty stává nejen cílem výletů, ale i výchozím místem k poznávání nejkrásnějších míst Sasko - např. Drážďan, Mísně, Lipska nebo Krušných hor. Freiberg je hlavním městem a sídlem okresu Střední Sasko, který vznikl v roce 2008 spojením bývalých okresů Döbeln, Mittweida a Freiberg. Region patří k hospodářsky nejsilnějším oblastem této spolkové země. Město má strategickou polohu - nedaleko Lipska, necelých 40 km od hlavního města Sasko Drážďan a také průmyslového sídla Chemnitz, se kterými je propojeno výbornou infrastrukturou a nadregionální dopravní sítí.

Na základě geografické polohy se Freiberg označuje jako Brána Krušných hor. Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří patří od roku 2019 k památkám světového dědictví UNESCO. Freiberg disponuje širokou sítí cyklostezek i turistických cest, dále četnými památkami, jež stojí za pozornost. V zimní sezoně jsou atraktivní zejména lyžařské areály a síť běžeckých tras. Nezapomenutelná je atmosféra Freiberských vánočních trhů.

SÍDLO VĚDY A HOSPODÁŘSTVÍ

Kdo dnes hledá v nových spolkových zemích vzkvétající region, nemůže přehlédnout právě Freiberg. Tři desetiletí po sjednocení Německa se etabloval jako vzkvétající místo vědy, výzkumu a hospodářství. Co bylo kdysi pro Freiberg stříbro, je dnes křemík. Více než půl století odborné kompetence výroby elektrotechnických materiálů položilo pevný základ pro světový výzkum a výrobu polovodičů. Freiberg jde vstříc stále stoupajícím požadavkům optiky a mikroelektroniky a vyvází produkty do celého světa. Kromě toho se zabývá také inovativními technologickými otázkami v oblasti životního prostředí a získáváním šetrné energie ze slunce, větru nebo geotermálních zdrojů. Pevné pilíře místního hospodářství tvoří recyklace a zpracování odpadu.

BOHATÁ HISTORIE VZDĚLÁVÁNÍ

Ve Freibergu sídlí Technická univerzita Báňská akademie (Bergakademie), která se zabývá výzkumem nerostných surovin a zdrojů. Na této nejstarší báňské univerzitě světa studovaly a vyučovaly slavné osobnosti světové vědy jako A. v. Humboldt, A. G. Werner nebo M. W. Lomonosow. Univerzita s více než 5000 studenty je dnes nejdůležitější vzdělávací institucí města. Nabízí veřejnosti všeobecné studium pro mladé nebo pořádá noc vědy a hospodářství pro všechny věkové kategorie.

V oblasti vzdělávání je město Freiberg zřizovatelem jeslí, školek, volnočasových zařízení pro děti, mateřského centra a dětských skupin, které se starají o děti od útlého věku. Velmi pestrá je i nabídka základních a středních škol.

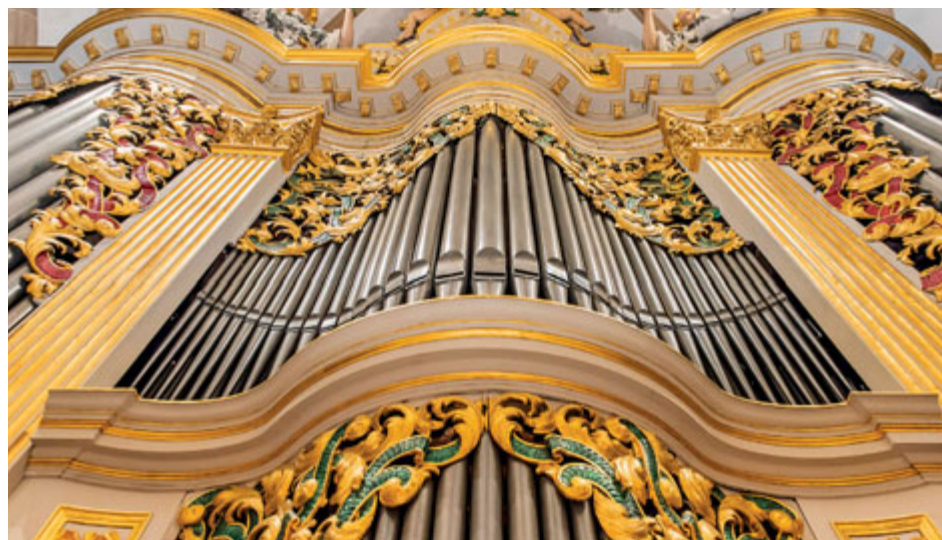
Život ve Freibergu

Město Freiberg čítá okolo 40 000 obyvatel, leží v srdci Saska na úpatí Krušných hor, má plochu 48 369 km² a hustotu obyvatelstva 847 obyvatel/km². Nadmořská výška dosahuje 360–440 m n. m., centrum města leží ve výšce 398 m n. m. Freiberg je sídlem hospodářství s tradicí a inovací, které může být příkladem úspěšné strukturální proměny hornického a hutnického města na centrum technologií. Atraktivní oblasti řemesla, rozmanitost odvětví a početná renomovaná výzkumná zařízení přitahují podnikatele a pracovní sílu. Do Freibergu dojíždí denně kolem 12 000 lidí. Po dálnicích A4 a A14 jsou snadno dosažitelné saské metropole Drážďany a Lipsko s mezinárodními letišti. Freiberg je vzdálen jen 35 km od českých hranic a tvoří bránu do východní Evropy. V oblastech vědy a hospodářství, ale také kultury a sociálního života pěstují město, podnikatelé i instituce čilé mezinárodní vztahy. Freiberg představuje okresní město regionu Střední Sasko s 303 000 obyvateli. Jako hlavní správní sídlo je zároveň úředním správním centrem pro 53 obcí.

Freiberská škola Geschwister-Scholl-Gymnasium reprezentuje nejstarší humanitní gymnázium Saska a v roce 2015 oslavilo 500. výročí svého založení. Uvnitř se nachází přes 450 let

Jedinečný zvuk světoznámých varhan Gottfrieda Silbermanna láká hudebníky z celého světa.

”

Kvůli zdejším slavným varhanám sem přijíždějí lidé z celého světa.

Hornická tradice příznivě stimuluje turistický ruch.

stará knihovna Andreas-Möller-Bibliothek, která představuje stejně jako Saský hornický archiv v zámku Freudenstein jedinečný historický poklad s autentickými svědectvími minulých století. Moderní vědecká literatura a beletristika je pak uložena v Univerzitní a Městské knihovně. Širokou nabídku vzdělávání ve Freibergu doplňují i hudební školy, univerzita třetího věku a četné výchovné a vzdělávací spolky.

UMĚNÍ A KULTURA NA ZÁKLADECH BĀŤSKÉ TRADICE

Technologické mistrovství freiberských horníků a hutníků po staletí vytvářelo předpoklady pro rozvoj evropského báňského umění. Hornictví vtisklo lidem nejen sounáležitost, ale především objevitelského ducha a podnikavost, která freiberským občanům přináší blahobyt dodnes. Toto je zřejmě již při procházce malebně zrestaurovaným středověkým jádrem města i při

pohledu na prosperující průmyslové objekty.

Odedávna k městu patří také umění a kultura na vysoké úrovni. Tradice a moderna se zde snoubí v působivé kulturní mnohotvárnosti. Sahá od kouzelných tónů slavných Silbermannových varhan přes divadelní vystoupení nej-

Součást světového dědictví UNESCO

Od roku 2019 je Freiberg součástí světového dědictví UNESCO jako Hornický region Erzgebirge/Krušnohoří. Díky svému malebně restaurovanému centru patří k nejkrásnějším městům Saska. Více než 800letá historie byla vždy spojena s bohatstvím a leskem hornictví - těžby stříbra v Sasku. Navštívit můžete Hornické muzeum, Výstavu minerálů „*terramineralia*“, Stříbrný důl nebo světově proslulé Silbermannovy varhany v katedrále Panny Marie. Hornické tradice ožívají při hornických slavnostech, parádách i o Vánocích na originálních krušnohorských vánočních trzích. Na tzv. zážitkových prohlídkách města se dozvíte o freiberských osobnostech a specialitách.

staršího městského divadla světa, koncerty Středosaské filharmonie až k renomovaným Freiberským jazzovým dnům s mezinárodním obsazením. Dále ve městě existuje mnoho různých spolků, ochotnických souborů a dalších organizací a pořadatelů, kteří se starají o každodenní kulturní oživení města.

■ Detaily o Freibergu hledejte na webu freiberg.de.

Černý den odboje vedeného Aloisem Laubem

Bylo pondělí 19. února 1945. Ve věznicí v německém Brandenburgu čekalo šestnáct mužů z Příbramska, kteří byli odsouzeni k trestu smrti za podíl na protinacistickém odboji. Třetí říše se hroutila, Spojenci postupovali k Berlínu, a tak se zdálo, že rozsudek možná ani nebude naplněn. Mezi 13. a 14. hodinou onoho únorového pondělí však byli postupně všichni muži popraveni. Byl mezi nimi i Alois Laub, jeden z hlavních představitelů příbramského odbojového hnutí.

Alois Laub

Do Příbrami přišel Alois Laub jako bývalý československý legionář. Pocházel z Rokycan, ale během první světové války ho osud zavedl na východní frontu. Po ročním pobytu v zajateckém táboře se přihlásil do vznikajícího československého vojska, byl přímým účastníkem legendární bitvy u Zborova a domů se vrátil v hodnosti nadporučíka. V armádě zůstal i po válce, dokud nebyl v důsledku Mnichovské dohody jeho útvar rozpuštěn. Rekvalifikoval se a nastoupil jako vrchní účetní tajemník Okresního úřadu v Příbrami.

Alois Laub se zapojil do budování vojenské protinacistické organizace Obrana národa. Veleškupině s krycím názvem Oliver, která měla být v případě převratu schopna převzít moc na Příbramsku. V květnu 1940 ukončil Laub na vlastní žádost svoji službu v úřadě, aby se mohl naplno věnovat ilegální činnosti. V rámci Krajského národního revolučního výboru, jehož součástí bylo například učitelství, hornické nebo železničářské hnutí, se členové skupiny Oliver podíleli na řadě odbojových akcí.

Jednou z nich byla sabotáž na nákladní lanovce, která dopravovala rudu z Bohutína do úpravny poblíž dolu Vojtěch na Březových Horách. K této akci došlo 10. června 1943. Laubova skupina se do té doby věnovala i „standardním“ odbojovým aktivitám: zpravodajské činnosti o německé braně moci, ukrývání a pomoci osobám v ilegalitě, tištění a rozšiřování ilegálních tiskovin či shromažďování zbraní a trhavin.

Gestapo získalo v odbojovém hnutí konfidenta a proniklo do celé sítě. Na Příbramsku začalo zatýkání - a Alois Laub byl jedním z prvních, koho tajná policie zadržela. Celkem bylo v těch dnech zatčeno 165 osob. Kruté výsledky se uskutečnily v Příbrami a v Táboře, nacisté k bití zadržovaných používali gumové obušky i ocelové pruty. Všechna obvinění vzal Alois Laub na sebe. O mnoha spolupracovnících se tak gestapo ani nedozvědělo.

S dalšími organizátory odboje byl Laub transportován do Goleniowa u Štětína, kde nad nimi - rok od zatčení - byl vyřčen trest nejvyšší. Následoval transport do Brandenburku u Berlína, kde bylo těchto šestnáct mužů 19. února 1945 popraveno. Tři měsíce před koncem války „Tato hrůzná exekuce byla ve vztahu k občanům z Příbramska v době 2. světové války nejmasovější v průběhu jediného dne,“ připomíná historik Josef Velfl.

V roce 2000 byl Alois Laub povýšen do hodnosti brigádního generála in memoriam.

■ Václav Bešťák
s využitím textů Josefa Velfla

Po stopách Aloise Lauba

OKRESNÍ ÚŘAD

V době, kdy Alois Laub pracoval na příbramském okresním úřadě, sídlila instituce na dnešním náměstí T. G. Masaryka, č. p. 100 (žlutý dům vlevo).

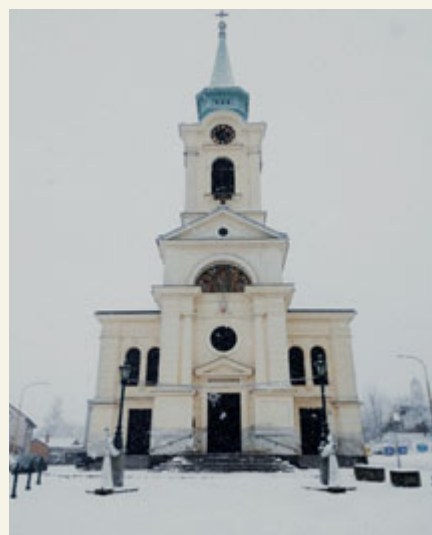
ÚPRAVNA RUD

Jedna ze sabotáží skupiny Oliver proběhla v roce 1943 na nákladní lanovce, která dopravovala rudu z Bohutína do úpravny poblíž dolu Vojtěch na Březových Horách.

BYDLIŠTĚ A. LAUBA

Dům v Mánesově ulici, č. p. 350. Právě tady zatklo gestapo Aloise Lauba, a to 13. listopadu 1943 v 10.30. Zařízení domu němečtí policisté vyrabovali.

KOSTEL SV. VOJTĚCHA

Po zatčení Aloise Lauba se rodina přestěhovala na faru kostela sv. Vojtěcha, kde bratr Anny Laubové (manželky Aloise Lauba) působil jako farář.

■ foto: Karolína Ketmanová

Jindřichova skála: Mrazový srub v Brdech

Až dvacetimetrová skála je rozpukaná, tvoří ji komíny a věže. Charakterizuje ji především pozůstatkový bor na skalnatém podloží. Nejlépe se sem dostanete z Malé Vísky na Hořovicku.

Mohutná Jindřichova skála.

Foto (2x): Jaroslav Hodrment

Zdáleka viditelný majestátní brdský vrchol Beran (684 m) vysunuje ze svých severovýchodních svahů hřeben, na jehož konci se táhne mohutné skalisko, zvané Jindřichova skála (588 m). Náhorní partie s litinovým zábradlím poskytuje překrásný pohled do protisvahu Berance (663 m), ze kterého z lesa vystupuje nejvýznamnější nemovitá kulturní památka Brd - zřícenina hradu Valdek.

Další tipy na výlety...

...najdete na webu Turistické oblasti Brdy a Podbrdsko.

www.brdyapodbrdsko.cz

Bájný Valdek je odsud přes údolí Červeného potoka vzdušnou čarou jen něco málo přes 1 km. Mohutná jihozápadní stěna bývalého paláce, za níž se rýsuje vrchol kruhové věže, vybíhá z rozložitých svahů Berance jako připomínka dávných časů Oldřicha Zajíce z Valdeka. Dále vpravo je vidět Velký Jeskřípec (653 m) a vrcholy Jineckých Hřebenů.

Níže pod kamenným mořem hledíme do údolí Červeného potoka. Ten, odtud mizící kdesi mezi stromy, je jednou z nejvýznamnějších brdských vodotečí, náchylných k bleskovým povodním. Na své cestě napájí řadu vodních nádrží, výše brdský rybník Pod Valdekem, níže pak mohutnou vodní nádrž Záskařská (zde kou-

paliště), pod ní pak následuje Dráteník nebo Červený rybník.

Až 20 m vysoká Jindřichova skála, rozpukaná, tvoří komíny a věže, je charakteristická zejména takzvaným „reliktním“ (tedy zbytkovým, pozůstatkovým) borem na skalnatém podloží. Kromě borovic se tu ovšem vyskytuje i modřín, bříza nebo velmi starý vykotlaný dub, kořeniční na samém okraji skaliska.

Místo se původně jmenovalo Vísecká skála podle nedaleké podbrdské vesničky Malá Víška. Ředitel hořovického velkostátu Johann Liebus však nechal již v roce 1910 toto místo upravit jako turistickou vyhlídku. Tehdy byly vybudovány přístupové cesty a zřízeno pěkné litinové zábradlí, vyrobené v komárovských železárnách. Na skále byla umístěna tabulka Heinrich-Fels (ta se nedochovala), tedy Jindřichova skála. Jméno získala od majitele panství Jindřicha kní-

Rybník Pod Valdekem, na horním toku Červeného potoka

GPS poloha startu:

49.7761611N, 13.8736275E

Oblast: Hořovicko

Trasa: mapy.cz/s/gerasezabo

Délka: 2 km (z Malé Vísky)

Typ: cyklistická/pěší

Náročnost: nízká

Značení: turistická žlutá, částečně cykloturistická 8244

Zajímavosti na cestě: výhled na Valdek; historické litinové zábradlí z komárovských železáren; mrazový srub; přírodní památka; studánka Pod Čihadlem (na odbočce z Malé Vísky)

žete z Hanau. V roce 2014 bylo zábradlí opraveno péčí Vojenských lesů a statků, a to podle původních originálů. Chybějící sloupky byly opět odlity v Komárově.

Na Jindřichovu skálu nejspíš vyrazíme přímo z Malé Vísky jižním směrem po žluté. Po pár stech metrech se dostaneme do místa, kde již musíme po krátké značené odbočce ze žluté pokračovat vlevo, přímo k vrcholové partii Jindřichovy skály. Ta rozhodně stojí za návštěvu.

■ Jaroslav Hodrment

Dozorci se na nás mračí, musíme mu něco dát

V roce 1888 přišel padesátiletému bohatínskému rodákovi a důlnímu tesařskému dozorcí Augustinu Růžičkovi z Podlesí dopis od důlního tesaře Františka Wünsche z Březových Hor, který po něm požadoval velkou částku 53 zlatých pod pohružkou, že jinak prozradí, co na něj ví, a tak ho i s rodinou uvrhne do bídy.

Pohled na Březové Hory v létě 1888.

Foto: SOKA Příbram

Po obdržení výhrůžného dopisu v polovině července 1888 se bohatínský důlní dozorce tesařů Augustin Růžička po dvoutýdenním rozmyšlení obrátil na c. k. Státní návladnictví v Praze (vrchní státní zastupitelství) s oznámením na Františka Wünsche pro zločin veřejného násilí a s odůvodněním, že vzhledem k neúprosné přísnosti pracovního a disciplinárního řádu těžařského a c. k. Karlo - Boromejského horního závodu na stříbro a olovo v Příbrami by byl kvůli Wünschovu jednání snadno i s celou rodinou připraven o chléb, a poněvadž jinou práci neumí, byla by to jeho zkáza. Zároveň se obával, že by horní úřad tuto záležitost nevyšetřil důkladně.

KAŽDÝ MĚSÍC „PŘÍSPĚVEK“

Zastupitelství věc vrátilo c. k. Okresnímu soudu v Příbrami, který si v srpnu předvolal čtyřiatřicetiletého obviněného Františka Wünsche, ženatého, otce čtyř dětí. Vypověděl, že před deseti lety, když pracoval v partě důlních tesařů pod mistrem Václavem Novotným, musel každý měsíc odvádět „příspěvek“ ve výši 1 zl. 33 kr. důlním mistrům Pučálkovi, Novotnému a Šolcovi, kteří mu říkali, že část z něj dostává dozorce Augustin Růžička. Wünsch celkem zaplatil přes 81 zlatých, z čehož právě 53 zlatých prý dostal Růžička, a on je chce zpátky.

Růžička vypověděl, že takto nikdy nepřijal ani krejcar a že má mezi důlními tesaři mnoho nepřátel, poněvadž jim nechtěl a nechce být po vůli a psát neodpracované šichty. Wünsch tvrdil, že se právě proto dozorcům příspěvky dávají. Uvedl jména dvanácti tesařů, kterým prý Růžička přičáchoval aspoň dvě šichty měsíčně, což se dělo celých osm let. Růžička tvrdil, že může odpřisáhnout, že nikomu nepřičáchoval ani jednu.

Soud si tedy předvolal c. k. horního správce „vojtěško-mariánského“ dolu Huga Gröglera (1837-1912), který předložil šest anonymních dopisů, jež mu ohledně příspěvku dozorcům a mistrům přišly. V dalším předloženém a podepsaném dopise Wünsch obvinil Růžičku, že přijímá od podřízených „podplatky“ za nadřívání a úlevu v práci.

Správce Grögler vypověděl, že Augustin Růžička je tesařským dozorcem ve „vojtěško-

mariánském“ dole na Březových Horách a dohlíží asi na 100 důlních tesařů, kteří jsou rozdělení na takzvané party o třech nebo čtyřech mužích. Každá parta má v čele svého tesařského mistra.

Když se tesaři dostaví k ranní, odpolední nebo noční šichtě, důlní dozorce je vyvolává jménem. Tesař se ohlásí a u jeho jména v souhrnném rejstříku všech pracujících udělá dozorce čárku. Toto čárkování šicht se nazývá cáchování a na základě cáchovního rejstříku se vypočítává plat. Někteří dělníci však pracují v akordu - tj. v úkolu.

Sice se kontroluje, zda všichni zaznamenaní tesaři pracují, ale závod nemá tolik správních úředníků, aby se kontrola mohla provádět každý den. Tak se může stát, že když jsou tesaři, mistr a důlní dozorce nepoctiví, zapíší se dělníkům šichty, které neodpracují. Když odcházejí z práce, už se totiž nekontrolují a jménem se nevyvolávají.

Čárkování šicht se nazývá cáchování a na základě cáchovního rejstříku se vypočítává plat.

”

OD TESAŘŮ K MISTROVI, OD MISTRA K DOZORCI

Grögler prohlásil, že to sice nemůže nikomu dokázat, ale ze zkušenosti ví, že se výše uvedený švindl děje, neboť se sám několikrát přesvědčil, že na některém „položení“ žádní tesaři při jeho kontrole nepracovali, ačkoli byli v rejstříku u dané šichty zaneseni. Nejvíce k tomu docházelo při nočních šichtách, které proto omezil na nejnужnější počet. Také potvrdil, že se všeobecně povídá, že tesaři, kterým se falešné šichty při-

pisují, za to dávají měsíčně peníze svému mistru, který je zase odnáší důlnímu dozorcí.

Nakonec uvedl, že již 29. dubna 1888 dostal dopis podepsaný Wünschem, který si v něm stěžoval, že pokud nechce příspěvek dávat, dostává těžší a méně výnosnou práci. Proto se pod vedením horního rady Adolfa Plamínka konalo na dole Marie zaprotokolované disciplinární vyšetřování s Růžičkou, Wünschem a dalšími, celkem bylo vyslechnuto 15 svědků. Bylo však zastaveno, dokud neproběhne vyšetřování soudní. A právě horní ředitelství doporučilo Augustinovi Růžičkovi, aby na Wünsche podal trestní oznámení.

Znovu byl vyslechnut František Wünsch, který řekl, že se stal důlním tesařem před 13 a půl roky. Napřed pracoval pod již zemřelým mistrem Matějem Pučálkou, pak na obzoru 28 pod Václavem Novotným, poté na obzoru 26 u Matěje Šolce, následně přešel na šachtu Františka Josefa pod svého bratra, tesařského mistra Ondřeje Wünsche, nato odesel do Kutné Hory, ale vrátil se zpátky do Příbrami.

Co si mu z platu strhával už mistr Pučálka, který říkal, že je to pro dozorce Augustina Růžičku. Wünsch o tom tehdy neuvažoval, myslel, že se to musí, takže se nebránil, ani když mu pak vypláceli mzdu nižší o zhruba 1 zl. měsíčně i mistři Novotný a Šolc. Mezi horníky se této částce říká akcident (akcí) a platí se za to, že dozorce cáchuje tesařům šichty, které neodpracují, čili o které je erár zkracován. Jakmile se Wünsch dozvěděl, jak to je, prohlásil, že už příspěvek platit nebude, a oznámil tuto věc Karlu Brožovi, do roku 1883 vrchnímu hornímu správci, který však žádné vyšetřování nezavedl.

JEN PÁR KREJCARŮ NA PIVO

Dvanáct důlních tesařů bylo vyslechnuto a soudci z toho šla hlava kolem, protože jejich výpovědi se lišily od toho, co uvedli při vyšetřování na dole Marie. Někteří přiznali, že příspěvek za přičáchované šichty platili, jiní prý dali dozorcí pro dobrou vůli pár krejcarů na pivo, další tvrdili, že o tom nic neví. Jeden prohlásil, že utrpěl těžký úraz hlavy a ztratil paměť. Wünsch k tomu podotkl, že mluví jinak, protože je Augustin Růžička prosil, aby mu neškodili, a všichni se bojí přísahat u soudu. Wünsch prosil Růžičku o totéž, ale neuspěl.

Následovaly výslechy tesařských mistrů. Pětačtyřicetiletý Václav Novotný z Podlesí řekl, že mu jeho lidé pro Růžičku dobrovolně dávali příspěvky, které mu nosil domů. Částka nebyla vždycky stejná. Několikrát nesl peníze revírnickému štajgrovi (dozorci) Josefu Baierovi, který si nikdy nic nevzal, ale jeho žena peníze asi dvakrát přijala. Baier všechno popřel. Něco se dávalo i tehdy už šestašedesátiletému dozorcí Vojtěchu Vošmikovi z Březových Hor, který však prohlásil, že o tom nic neví a že se šichty nepřipisovaly. Pětačtyřicetiletý mistr Matěj Šolc z Březových Hor odevzdávání příspěvku

poprel a řekl, že neodpracované šichty vždy hlásil.

Dále Wunsch vypověděl, že tyto „přistálé“ šichty se daly přičáchovat jen při noční nebo odpolední směně, na ranní musí každý důlní tesař pracovat. Růžička po celou dobu přiděloval přičáchané šichty (za šichtu se bral 1 zl.) sám a jen těm, kteří platili prostřednictvím mistrů dozorců příspěvek. Nejméně šlo o dvě šichty každý měsíc, takže když měl Růžička pod sebou asi 130 tesařů, přišel si měsíčně na 260 zl.

Růžička byl dozorcem od roku 1877 a asi po třech letech dostal právo zaznamenávat šichty, takže je cáchoval celých osm let a připravil erár o 24 960 zlatých. Někteří mistři, kterým bylo dokázáno, že přijímali od tesařů příspěvky, a byli proto propuštěni z práce, chtějí nyní Růžičku udat, protože nynější tesaři, kteří jsou dosud v práci, se vzpouzejí nadále onen příspěvek platit.

Dne 5. října 1888 se konalo u okresního soudu v Příbrami s Františkem Wünschem přelíčení, ale už pouze pro přestupek urážky na cti Augustina Růžičky, protože se zjistilo, že při dubnovém vyšetřování Růžička připustil, že před 10 lety Wunsch a tři jeho soudruzi dávali mistru Václavu Novotnému z Podlesí měsíčně po 1 zl. 33 kr., o které se Novotný dělil s jinými včetně něj.

NEČEKANÝ ROZSUDEK

Soudce František Hrnčíř vynesl překvapivý rozsudek, jímž byl František Wunsch zproštěn obžaloby. Zdůvodnil ho tím, že se Augustin Růžička dozvěděl o svém obvinění od Františka Wünsche u správce Gröglera už koncem dubna nebo počátkem května 1888, avšak žalobu na Františka Wünsche podal teprve 1. srpna 1888 a nikoliv do šesti týdnů od chvíle, kdy se o trestném činu dozvěděl, jak to vyžaduje par. 530 trestního zákona. Jednalo se tedy o opožděnou žalobu, a tak musel být Wunsch obžaloby zproštěn, aniž by se rozhodovalo o tom, zda tvrdil pravdu, nebo ne.

Augustin Růžička musel uhradit náklady trestního řízení a 18. října 1888 byl společně se svými kumpány obviněn ze zločinu podvodu. Dne 25. října byl znovu vyslechnut horní správce Hugo Grögler, který potvrdil svou předchozí výpověď. Dodal, že existují měsíční rejstříky šicht (od 26. do 25. dne dalšího měsíce) pro každého dělníka, kterému se v jednotlivých dnech vyznačuje jedničkou šichta ranní, dvojkou odpolední a trojkou noční. Do rejstříku dělá důlní tesařský dozorce záznam těsně před nástupem dělníka do dolu.

Není vyloučeno, že by některý tesař mohl odejít domů, ale dozorce má práci tesařů kontrolovat stejně jako revírník, který má pod dozorem veškeré dělnictvo, které pracuje na dvou až čtyřech obzorech. A kromě toho chodí na neohlášené kontroly obzoru ještě ten nebo ten z vyšších horních úředníků, prohlíží si práci i dělníky.

Správce Grögler se však sám někdy přesvědčil, že v některé partě scházejí dělníci, i když měli nahoře šichty nacáchované. A když se pak dozorce ptal, jak k tomu došlo, nedozvěděl se nikdy nic, poněvadž nedokázal zjistit, který z 32 dozorců tuto šichtu cáchoval – dělal to ten, kterému se rejstřík dostal do ruky. V důsledku toho

Grögler v prosinci 1887 nařídil, že noční šichtu bude vždy cáchovat Augustin Růžička, odpolední Vojtěch Vošmik a noční buď zvečera Vošmik, nebo ráno Růžička.

NIC NA SEBE NEPROZRADÍ

Grögler nebyl schopen uvést osoby, které se na podvodu podílely, ani jaká škoda v důsledku toho státu vznikla, protože dělnictvo s mistry a dozorcí na sebe nic neprozradí, neboť se bojí propuštění z práce. Občas byl někdo potrestán za jednu šichtu, pokud byl přistižen, ale bylo to málokdy. Je pravděpodobné, že se každému mohly připsat až dvě šichty měsíčně.

Správce Grögler se sám někdy přesvědčil, že v některé partě scházejí dělníci, i když měli nahoře šichty nacáchované.

Dne 25. října 1888 se konal rozsáhlý výslech Wünsche a 20. listopadu 1888 znovu proběhly výslechy tesařů a horníků, celkem 29 osob. Nedalo se prakticky nic zjistit, kromě jednoho případu, kdy byl jeden pracovník prokazatelně nemocen a měl v této době cáchovanou šichtu. Vyšetřovací spis pak byl postoupen Vrchnímu státnímu zastupitelství v Praze. Následně byl vrácen do Příbrami, ale žádný rozsudek v něm není, takže se dá předpokládat, že se vinu pro nedostatek důkazů nikomu prokázat nepodařilo. Jestli to tak opravdu bylo, se dozvíme někdy příště, až se po skončení pandemie znovu bez omezení otevře badatelna Národního archivu v Praze a bude možné zahájit pátrání v jeho fondech.

Závěrem si připomeňme, že to byl právě horní správce Hugo Grögler, který v zoufalé situaci po vzniku důlního požáru na dole Marie 31. května 1892, když mnozí z horníků pod zemí nevěřili varovným slovům a neuposlechli příkazů horního dozorců k opuštění díla a k vyfárání stoupacím strojem a když se valil neproniknutelný dým z Vojtěšské jámy i Mariánské šachty, nařídil kolem čtvrté hodiny pustit do Mariánské dole třemi hydranty a požární stříkačkou vodu. Tento krok se brzy ukázal jako chybný. Voda srážela jedovaté plyny do nižších pater šachty a současně bránila přirozené ventilaci vzduchu, takže se začaly šířit chodbami i do dalších březohorských šachet. V následujících dnech se nešťastný správce Hugo Grögler zapojil do záchranných prací, avšak ztráty na lidských životech byly strašné.

■ **Věra Smolová**
SOA v Praze - SOKA Příbram

KALENDÁRIUM

1. března 1991

Vedením státního podniku Československý uranový průmysl byl pověřen Jan Janský.

3. března 1911

Ustavením přípravného výboru zahájilo činnost „Družstvo ku zřízení dopravního autobusového spojení Příbrami s Dobříší“. Toto datum je možné považovat za začátek autobusové dopravy v Příbrami.

4. března 1971

Jaroslav Žatka byl zvolen novým vedoucím tajemníkem okresního výboru KSČ.

6. března 1921

Fotbalový klub S. K. Příbram zahájil sezonu výhrou nad Spartou Beroun 4:3.

7. března 1611

Během prvního týdne března vydrancovaly Příbram a okolí zbytky pasovského vojska, vracející se po porážce domů.

18. března 1421

Hanuš z Kolovrat poprvé (neúspěšně) dobýval Příbram.

24. března 1661

Carlo Lurago vyměřil lodžii centrální terasy svatohorského areálu, čímž zahájil obestavení původní středověké kapličky na současnou podobu.

25. března 1921

Josef Dvořák nalezl poblíž osady Bytíz 61 historických mincí.

29. března 1741

Město Příbram koupilo v dražbě statek Trhové Dušníky.

29. března 1941

Zemřel v Praze František Klíma, příbramský historik.

■ **Daniel Doležal**
Státní oblastní archiv v Praze

Chata Granit zůstává v majetku města

V majetku města je mimo jiné také turistická chata Granit v šumavském Zadově. Jedná se o objekt, který vykazuje ztráty, a s ohledem na jeho vzdálenost je jeho provoz problematický.

Chata Granit je objektem, který disponuje deseti pokoji se společným sociálním zázemím, kuchyňkou a společenskou místností. V lednu jednali zastupitelé města o osudu tohoto objektu, který je prodělečný, a dlouhodobě se nedaří najít vhodného nájemce. Ačkoliv z rady města šel směrem k zastupitelům návrh doporučující prodej, již na začátku samotného jednání byl od starosty města navržen nový návrh usnesení, který počítá s udržení objektu v majetku města.

„V radě města jsme se shodli na tom, že je celá řada racionálních důvodů, proč chatu Granit nejen neprovozovat, ale ani nevlastnit. Po jednání rady jsme prověřovali ještě další možnosti. Ve spolupráci s vedením Sportovních zařízení města přišel nápad, že by chatu Granit mohla provozovat právě tato příspěvková organizace,“ informoval příbramský starosta Jan Konvalinka. A dodal: „Po vypracování studie proveditelnosti se toto jeví jako schůdné řešení, přece jen jde o organizaci, která má zkušenosti jak s provozem ubytování, tak s gastro provozem a poskytováním dalších služeb.“

Zastupitelé tříadvaceti hlasy schválili zmíněný pozměňovací návrh. Nyní tedy nastane čas, kdy bude třeba do objektu investovat a převést jej do správy SZM.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Chata Granit v šumavském Zadově.

Foto: město Příbram

Tlak příbramské veřejnosti ukázal, že existují i jiná řešení

Hlavním tématem lednového zasedání příbramského zastupitelstva byl záměr prodeje chaty Granit. Nelze skrývat překvapení nad tím, jak se prodej-neprodej odehrával. Zároveň lze už nyní doporučit SZM některé konkrétní kroky.

Na lednovém zasedání zastupitelstva jsme jako zastupitelé byli na jednu stranu přesvědčováni, že původní předložené rozhodnutí rady města ve prospěch prodeje chaty bylo pečlivě promyšlené. Na druhou stranu stačilo pár týdnů před zasedáním, aby se ukázalo, že - zřejmě i pod vlivem tlaku veřejnosti - lze hledat i další řešení. V tomto případě v podobě správy chaty pomocí Sportovních zařízení města (SZM). Toto řešení bylo nakonec schváleno.

Je dobře, že Granit městu zůstane. Ale jak to, že vedení města nenapadlo důkladně promyslet alternativy k možnému prodeji už v průběhu loňského roku, kdy se vyskytly problémy s dosavadním modelem správce? Proč posílá rada města do zastupitelstva materiál, u kterého je následně při zasedání všechno jinak?

Lze jen doufat, že budoucí záměry radnice, včetně například dalšího osudu bývalé budovy Městských lesů Příbram (o tématu více v Kahanu 1/2021 - pozn. red.), se budou více řídit příslovím „dvakrát měř, jednou řež“. Tentokrát naštěstí dopadlo vše dobře. Zde je na místě pochválit Jana Slabu a jeho tým v SZM za to, že dokázali v rekordním čase připravit smysluplný záměr. Za první hmatatelnou vlašťovku na cestě správným směrem považuji vizualizace budoucího webu a loga, které vnímám jako povedené.

Na závěr doplňuji několik nápadů pro chatu Granit:

- Investovat do modernizace. Citlivě zvýšit cenu ubytování (při zachování realistické úrovně, vzhledem ke standardu a ke konkurenci) a zrušit zvýhodnění pro zaměstnance úřadu.

- Maximalizovat propagaci. Důsledně využívat Kahan, městský web a Facebook.
- Využívat chatu pro pobyty škol v přírodě, lyžařské výcviky a podobně. Neplýne z toho sice žádný přímý zisk, ale městem zřízované školy ušetří za ubytování v cizích objektech.
- Motivovat manažera a správce k propagaci a vstřícnému jednání - část jejich odměn může být pohyblivá, podle dosažených tržeb za ubytování.
- Vytvořit chytrý rezervační systém, odpovídající zvyklostem dnešní doby.

■ Vladimír Král
zastupitel města Příbram

Rozvoj chaty Granit máme ve svých rukách

Na lednovém jednání Zastupitelstva města Příbram bylo rozhodnuto o svěřeni správy chaty Granit a přilehlých pozemků příspěvkové organizaci Sportovní zařízení města Příbram. Zpracovali jsme a vedení města předložili studii proveditelnosti záměru.

Příspěvková organizace Sportovní zařízení města Příbram by ráda rozšířila možnosti ubytování a cílila na skupiny sportovců, aktivní osoby s cílem turistiky, rodiny s dětmi, skupinové zájezdy dětí, soustředění sportovních organizací z širokého okolí i příbramských sportovních klubů nebo seniory. Obsáhlou skupinu aktivních sportujících by mohly doplnit komerční aktivity s cílem zábavy (teambuildingy, rodinné oslavy a jiné). Pro svátky a významné dny se nabízejí nejrůznější jednorázové akce - degustace, ochutnávky či sportovní turnaje.

ŽÁDNÝ PĚTIHVĚZDIČKOVÝ HOTEL

Cílem provozu pod záštitou SZM Příbram je zanechat chatu Granit ve stejné podobě, avšak s postupnými lokálními investičními akcemi a zásahy, které povedou k odstranění stavebně-technologických problémů budovy, zvýšení uživatelského komfortu a zkvalitnění služeb. Chceme vytvořit čisté a uživatelsky přívětivé prostředí, nikoli přetvořit chatu na čtyř nebo pěti hvězdičkový hotel. I tak je ale třeba počítat s tím, že plánované pozvednutí kvality ubytování bude mít výrazný vliv na cenovou strategii chaty Granit.

Stávající stav budovy není ani výborný, ale ani kritický. Vzhled a vybavení chaty skýtá určitý rozvojový potenciál a dospět k uspokojivému provozu není nemožné. Naším cílem je provozovat chatu podle jasně dané nově nastavené koncepce, a to při zachování kouzla tradiční horské chaty na Šumavě. Součástí koncepce je nastavení dlouhodobé strategie, při které bude provoz zaměřen na zamýšlenou cílovou skupinu s důrazem na kvalitu služeb, jejímž výsledkem bude generování výnosů, které pokryjí veškeré provozní náklady a v dlouhodobém horizontu přinesou případně ekonomický, a hlavně společenský zisk městu Příbram.

Mezi ty nejnnutnější opravy, které bude potřeba udělat, spadá například výměna topného systému, popřípadě výměna kotle, nové větrání v koupelně, vodovodní potrubí v zámrzné hloubce, oprava vnitřních omítek a výměna nábytku.

V současné době pracujeme na celkovém auditu budovy. Aby byla chata co nejatraktivnější, chceme kromě nutných oprav a investic také zkvalitňovat nabízené služby a zavádět i některé zcela nové. Chata by se tak mohla dočkat například privátní sauny, sportovních balíčků na míru nebo venkovního posezení s grilem.

V LÉTĚ NA ZKOUŠKU, NA PODZIM PRVNÍ INVESTICE

Současná doba nyní nepovoluje chatu Granit provozovat. V případě, že se protiepidemická opatření uvolní a provoz ubytování bude povolen, bude chata fungovat ještě nějakou dobu pod Odborem správy majetku Městského úřadu

Příbram. Předání veškeré agendy SZM Příbram je v plánu v červnu 2021, a organizace si tak vyzkouší stávající provoz přes léto. Lépe pochopíme a odhalíme všechna možná úskalí, ale také jistě nalezneme další možné příležitosti pro zlepšení. Letní sezona pro nás bude hodně důležitá a věřím, že i velmi přínosná pro budoucí fungování. Na podzim, kdy je turistická aktivita o poznání slabší, bude chata uzavřena pro opravy a zamýšlené realizace tak, aby na zimní sezónu 2021/2022 bylo vše připravené.

Stěžejními úkoly pro organizaci SZM Příbram jsou nyní změna koncepce provozu včetně změny ceníku a zajištění provozu, zaměření se na cílovou skupinu sportujících aktivních jedinců i skupin, dlouhodobý strategický

záměr, plánování vstupních a průběžných opravných a investičních akcí, elektronizace a digitalizace provozu a celkové zvýšení kvality ubytovacích služeb.

Sportovní zařízení města jsou otevřena nápadům a připomínkám občanů i dalších zájemců o ubytování. Vyzýváme tak všechny, kdo mají nějaký zajímavý podnět, ať už k stávajícímu či budoucímu provozu chaty, aby jej zaslali na email slaba@pb.cz.

■ Jan Slaba
ředitel SZM

POMŮCKY: NEVUS, RONAY, LUAR, TAR	KTERÝ	ŠPANĚL SIDLO	1. DÍL TAJENKY	SPZ ŽDARU NAD SÁZAVOU	◆	OTEC (KNIŽNĚ)	MLUVA	SLOVEN. JINAK	◆	OZNAČENÍ GRAMO- FONOVÉ DESKY	2. DÍL TAJENKY	ODLIŠNÁ (SLOV)	DRAVÝ PTÁK
HUDEBNÍ STYL					KONĚ (BÁSN.)				NEOD- BORNÍK				
STÁTNÍ POKLADNA					UKAZOVACÍ ZÁJMEMO DEZINFEKČ. PROSTRĚ- DEK				NAPLNĚNÁ INIC. KOMEN- SKÉHO				
MATEŘSKÉ ZNA- MÉNKO						BYLINNÝ ODVAR SMYSLOVÉ ÚSTROJÍ			KUPOLE BRITSKÝ OSTROV				
SKLIZEŇ				AČKOLI LATINSKÁ SPOJKA A			SMĚS KOŘENÍ TOTO					ŠÍPOVÝ JED	PÍPAT
◆	ŘÍMSKÝCH 2050	UKAZOVAT ANGL. ESO						DĚLAT DĚTINA					
TŘETI- HORNÍ SLON									TEĎ ODSTRĚ- LOVAČ				
ŘÍMSKÝ 1105				◆	HL. MĚSTO TIBETU DIVADELNÍ ÚTVAR							ZKR. ČERVE- NĚHO KRÍŽE	
DOMÁCKY LEONA				4. DÍL TAJENKY ZN. PENY DO KOUPELE								INICIÁLY TEMISTY AGASSIHO ZAJETI DOVNITŘ	
◆	PROJEV PLÁČE	MAĎARSKÉ SIDLO JEZERO NA OSTROVĚ BORNEO					PRAMÁTI NERV			SONDA ZN. HLINIKU			
DĚLNÍK PRACUJÍCÍ V HUTÍCH							CITO- SLOVCE PODIVU INDIÁNSKÁ ZBRÁN					ORIEN- TÁLNÍ HOSTINEC	ANGL. TY
ZN. LUTECIA			MUŽSKÉ JMÉNO (22.5.) SPZ PROSTĚJOV					KOVOVÉ PLATY SPZ JESENÍKU					
3. DÍL TAJENKY										ROZUM (U KONFUČIA)			
ČISTIDLO MOTORŮ					SLOVEN- SKY AKR					CITO- SLOVCE ZAVAHÁNÍ			

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na měsíc březen.

Tajenka ze zpravodaje č. 2/2021: Na svatého Matěje pije skřivan z koleje. Knihu vyhrává Marie Holubcová. Blahopřejeme. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@prijbram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako pátá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

Mějte s námi přehled
o dění v Příbrami

**MĚSTSKÝ ZPRAVODAJ KAHAN
TAKÉ ONLINE & V AUDIOVERZI**

Najdete nás na:
kahan.pribram.eu

6 R PRO ZVLÁDNUTÍ KORONAVIROVÉ KRIZE

RUCE – Pravidelně si myjte ruce teplou vodou a mýdlem nebo používejte dezinfekci.

ROUŠKY – Při pohybu v uzavřených prostorách a vyšší koncentraci osob je neúčinnější prevencí nosit roušku nebo respirátor.

ROZESTUPY – Dodržujte bezpečné rozestupy alespoň 2 metry od ostatních osob.

RESPEKT – Respektujte svoje prožívání a potřeby. Respektujte potřeby a prožívání druhých. Respektujte vlastní obavy, nejistoty a pocity ohrožení. Respektujte obavy, nejistoty a pocity druhých. Buďte vstřícnými a pozornými posluchači a průvodci náročnou dobou, a to sobě i druhým, buďte druhým oporou. Každý den se počítá.

ROZUM – Nesete zodpovědnost za sebe a za své blízké. Zahlcujte své blízké chválou, láskou a laskavostí. Chraňte je i sebe před informacemi, které jsou nepodložené a hloupé, chaosu navzdory. Chovejte se rozumně a s citem, abyste neohrozili sebe ani druhé. Plánujte si činnosti, úkolujte se trpělivě a vezměte „změnu, chybu a krizi“ do hry. Hlavně nezapomeňte důsledně ocenit každý pokrok k cíli – vychvalte se do červena! Pečujte s rozumem a citem o sebe i o druhé tak, abyste zůstali zdraví nebo se brzy zotavili. Každý den má smysl.

RESILIENCE – Psychická odolnost je nám dána, ale lze ji cvičit a zlepšovat. Nebojte se říct si druhým o pomoc. Než se vzdáte, pořádně si odpočiňte, vyvětrejte se, napijte se a najezte. Věřte svým schopnostem, unesete a zvládnete toho nepředstavitelně mnoho. Buďte sami k sobě vstřícní, srdatí a milí: možná se vám podlamují kolena, ale zase se zvednete. Zvedejte i druhé. Každý den v tom budete o trochu lepší.

(zdroj: Psychologický ústav Akademie věd ČR, v. v. i.)

INFORMACE O OPATŘENÍCH V PŘÍBRAMI LZE SLEDOVAT NA: koronavirus.pribram.eu
REGISTRACE PRO ZASÍLÁNÍ KRIZOVÝCH SMS ZPRÁV A E-MAILŮ: infoservis.pribram.eu

DĚKUJEME, ŽE JSTE V PŘÍBRAMI OHLEDUPLNÍ.